

**RAPORT
O STANIE GMINY ŻYRZYN
ZA 2020 ROK**

Żyrzyn, 20 kwietnia 2021r.

Spis treści:

I.	Wstęp	3
II.	Realizacja polityk, programów i strategii	4
III.	Realizacja uchwał Rady Gminy Żyrzyn	12
IV.	Część analityczna	13
	4.1 Mieszkańcy gminy	13
	4.2 Sprawy obywatelskie	16
	4.3 Finanse gminy i mienie komunalne	20
	4.4 Ochrona środowiska naturalnego	25
	4.5 Ład przestrzenny	30
	4.6 Infrastruktura drogowa i komunikacja	32
	4.7 Oświata i wychowanie	34
	4.8 Kultura, sport i rekreacja	39
	4.9 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa.....	43
	4.10 Pomoc społeczna	44
	4.11 Ochrona zdrowia	46
	4.12 Przedsiębiorcy	48
	4.13 Sprawy administracyjne	49
	4.14 Funkcjonowanie gminnych jednostek administracyjnych	49
V.	Inne istotne działania Wójta	51
VI.	Gmina Żyrzyn w rankingach	53
VII.	Podsumowanie	54
VIII.	Dokumentacja fotograficzna	57

I. Wstęp

Zgodnie z art. 28a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020r. poz. 713 ze zm.) oraz uchwałą Rady Gminy Żyrzyn Nr XXXIII/217/2018 z dnia 8 listopada 2018r. w sprawie określenia szczegółowych wymogów raportu o stanie Gminy Żyrzyn, Wójt Gminy Żyrzyn zobowiązany jest przedstawić każdego roku, w terminie do dnia 31 maja raport o stanie gminy. Raport podsumowuje działalność samorządu gminnego w roku poprzednim.

Zakres opracowanego dokumentu obejmuje przede wszystkim realizację polityk, programów, uchwał Rady Gminy i budżetu gminy za rok 2020. Informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużą mieszkańcom Gminy Żyrzyn do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości Gminy.

Celem przygotowania niniejszego raportu było uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną Gminy Żyrzyn. Zgromadzone w nim zostały dane o wszystkich aspektach funkcjonowania Gminy według danych dostępnych na dzień opracowania raportu. Raport pokazuje także pewne trendy rozwojowe i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju Gminy. Jest on opisem stanu, do którego będzie się można odwoływać w trakcie tworzenia i realizacji strategii, śledząc postępy wdrażania zaplanowanych działań.

Raport zawiera dane z następujących obszarów działalności Gminy:

- demografia
- finanse
- środowisko naturalne
- warunki życia mieszkańców (wodociągi, kanalizacja, drogi, gospodarka odpadami)
- pomoc społeczna
- ochrona zdrowia
- oświata
- kultura, sport i rekreacja
- bezpieczeństwo publiczne
- działalność gospodarcza

Informacje zebrane i rozważane w niniejszym dokumencie pochodzą z zasobów Urzędu Gminy Żyrzyn i jednostek organizacyjnych Gminy.

Analizie poddano szereg dokumentów będących w posiadaniu Urzędu, takich jak: sprawozdania z wykonania budżetu gminy, informacje o stanie mienia komunalnego, sprawozdania z działalności poszczególnych jednostek, dokumenty planistyczne oraz wszelkie sprawozdania i raporty przygotowywane za okres 2020r.

W przygotowaniu raportu uczestniczyli pracownicy Urzędu Gminy oraz Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Żyrzynie, Dyrektor Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Żyrzynie, Dyrektor Biblioteki Gminnej w Żyrzynie, Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Żyrzynie i Dyrektor Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Żyrzynie.

II. Realizacja polityk, programów i strategii

W 2020r. w Gminie obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

- **Lokalny program rewitalizacji Gminy Żyrzyn**

Program ten został przyjęty uchwałą Rady Gminy Żyrzyn Nr XXVII/183/2018 z dnia 23 lutego 2018r. i jest spójny ze Strategią Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Puławy na lata 2014-2020 przyjętą uchwałą Rady Gminy Żyrzyn Nr XXX/193/2014 z dnia 12 listopada 2014r.

Celem strategicznym rewitalizacji, zakładanym do osiągnięcia w 2022r. na terenie Gminy Żyrzyn jest poprawa jakości przestrzeni publicznej oraz bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców.

W ramach realizacji tego programu w 2020r. wykonaliśmy na terenie Gminy następujące zadania:

1. Rozbudowa i modernizacja sieci dróg celem poprawy dostępności transportu publicznego

- wspólnie z Powiatem Puławskim i Gminami: Baranów i Kurów zrealizowany został projekt „Przebudowa dróg powiatowych 1516L, 1519L i 2515L poprawiających dostępność do drogi ekspresowej S17”. W ramach tego zadania w Kotlinach i w Żyrzynie przebudowane zostały drogi za kwotę **2.322.140 zł**, przy udziale finansowym Gminy **458.488,00 zł** oraz przekazaliśmy dokumentację na przebudowę chodnika w Żyrzynie o wartości **24.000,00 zł**;

- wykonana została przebudowa trzech dróg w Osinach ZDUNG na odcinku 478 mb. za kwotę **204.373,37 zł**. (Gmina pozyskała dotację z Urzędu Marszałkowskiego w kwocie **70.000,00 zł**.);

- zakończono przebudowę ul. Górnej i Leśnej wraz na odcinku 1.904,50 mb. za kwotę **621.889,99 zł**. (Gmina uzyskała 50% dofinansowania z rządowego Funduszu Dróg Samorządowych);

- zakończono przebudowę drogi Nr 107469 na odcinku 1,861 mb. od ul. Ogrodowej do ul. Partyzantów za kwotę **1.128.993 zł**. (Gmina uzyskała 50% dofinansowania z FDS) oraz budowę chodnika przy ul. Ogrodowej w Żyrzynie **74.788,00 zł**;

- rozpoczęta została przebudowa ciągu dróg od ul. Plebańskiej do Woli Osińskiej oraz części ul. Pałacowej. Wykonana została podbudowa i pierwsza warstwa asfaltu do ul. Pałacowej na odcinku 715 mb. za kwotę **201.923,50 zł**.(Gmina pozyskała 60% dofinansowania z FDS);

- wykonano dokumentację techniczną na przebudowę ciągu dróg w Parafiance i Jaworowie – **22.140,00 zł**;

- wykonano dokumentację techniczną i rozstrzygnięto przetarg na przebudowę drogi wewnętrznej Cezaryn – Parafianka – **7.380,00 zł**;

- w ramach pomocy rzeczowej dla Powiatu Puławskiego wykonano dokumentacje projektowo-kosztorysowe na „Przebudowę dróg powiatowych 2502L w Borysowie, 2511L w Żerdzi oraz remont drogi w Jaworowie” i w Żerdzi za kwotę **61.000,00 zł**.

2. Budowa chodników, peronów i wiat przystankowych

- wybudowano 12 peronów i wiat przystankowych w ramach projektu „Rozwój zrównoważonego transportu łączącego Miasto Puławy i jego obszar funkcjonalny – etap II” za kwotę **159.983,05 zł**. w tym: trzy w Żyrzynie, po dwa w Osinach, Skrudkach i w Wilczance, po jednym w Borysowie, Kotlinach i w Woli Osińskiej.

3. Zrealizowano roboty budowlane i zakupy wyposażenia w ramach przedsięwzięcia „Adaptacja budynku dawnego Zespołu Szkół na cele Domu Pomocy Społecznej, budynku rehabilitacji i mieszkań chronionych” za kwotę – 3.728.154,85 zł.

4. Parafia żyrzyńska rozliczyła drugi projekt pn. „Odnowienie elewacji budynku dzwonnicy i parkanu, zagospodarowanie terenu wokół kościoła poprzez budowę parkingu, chodników i nasadzenia zieleni parkowej”. Projekt parafii przy wsparciu Gminy uzyskał dofinansowanie w ramach RPO WL w kwocie – 1.118.257,00 zł.

5. Oświetlenie parkingów przy hali sportowej w Żyrzynie - 36.772 zł.

6. Budowa infrastruktury wodno-ściekowej w Żyrzynie – 40.216,58 zł.

7. Wymiana złożeń filtracyjnych, remont odzłaziaczy oraz zakup sprężarki do napowietrzania złoża filtracyjnego w stacji uzdatniania wody w Osinach – 50.870,96 zł.

• Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Żyrzyn na lata 2014 – 2032

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Żyrzyn został uchwalony na lata 2014-2032. Program ten został przyjęty Uchwałą Nr XXX/192/2014 Rady Gminy Żyrzyn z dnia 12 listopada 2014r.

Program został sporządzony na zlecenie Gminy Żyrzyn w celu aktualizacji poprzedniej wersji programu z 2008r. pod nazwą „Gminny program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Żyrzyn na lata 2008-2032”.

Dokument ten stanowi element realizacji harmonogramu stopniowego usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu kraju zapisanego w Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na szczeblu lokalnym.

Do jego opracowania posłużyły wyniki inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest wykonanej w 2014r. na terenie gminy. Dane uzyskane podczas tej inwentaryzacji zostały wprowadzone zgodnie z wytycznymi do Centralnej Bazy Azbestowej naszego kraju, w celu

umożliwienia pozyskiwania dotacji na eliminację wyrobów azbestowych z terenu nieruchomości zlokalizowanych w Gminie Żyrzyn.

Ilość wyrobów azbestowych do usunięcia na dzień 15.10.2014r. wynosiła 5.072,232 Mg.

Gmina dokonuje sukcesywnie, począwszy od 2007 roku likwidacji wyrobów zawierających azbest, w okresie od 2007r. do 2020r. usuniętych zostało **568,48 Mg** azbestu.

Usuwanie azbestu w 2020r. z dachów budynków mieszkalnych i gospodarczych z terenu Gminy Żyrzyn odbywało się w ramach realizacji projektu pn. „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego”, współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020 (na podstawie zawartej umowy o współpracy między Wójtem Gminy Żyrzyn, a Województwem Lubelskim).

Właściciele nieruchomości zgłaszają do Urzędu Gminy potrzebę usunięcia azbestu z nieruchomości w dwóch wariantach:

- 1) obejmując demontaż pokrycia dachowego, transport i unieszkodliwienie azbestu,
- 2) obejmując jedynie transport i unieszkodliwienie zdeponowanego azbestu.

W 2019r. z terenu Gminy Żyrzyn odebrano i unieszkodliwiono 82,96 Mg azbestu (płyty azbestowo – cementowych stosowanych w budownictwie). Zrealizowane zostały 42 wnioski złożone przez mieszkańców na utylizację azbestu.

W 2020r. z terenu Gminy Żyrzyn odebrano i unieszkodliwiono **156,65 Mg** azbestu (płyty azbestowo – cementowych stosowanych w budownictwie). Zrealizowanych zostało **78** wniosków złożonych przez mieszkańców na utylizację azbestu.

Już od 4 lat złożenie wniosku o dofinansowanie zadania związanego z demontażem, pakowaniem, transportem i przekazaniem do unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest powstałych przy wymianie elementów pokryć dachowych budynków zlokalizowanych na terenie Gminy Żyrzyn jest możliwe w ściśle określonym terminie wyznaczonym corocznie przez Wójta Gminy.

Termin przyjmowania wniosków wyznacza się w chwili otrzymania z Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie informacji o rozpoczęciu naboru zgłoszeń lokalizacji na usuwanie wyrobów zawierających azbest od osób fizycznych w ramach realizacji projektu pn. „**System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego**”, współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego. Na podstawie zawartych w piśmie wytycznych ustala się etapy prac oraz odpowiednie terminy w celu kompleksowej realizacji zadania.

W roku 2020 ww. termin naboru wniosków miał miejsce w okresie od 25.05.2020r. do 29.05.2020 r. oraz w dniach od 08.06.2020 r. do 03.07.2020 r.

- **Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Żyrzyn**

W ramach tego programu w 2020r. prowadzone były następujące projekty:

1. **Zakończono i rozliczono projekt „Zielona energia w Gminie Żyrzyn- montaż kolektorów słonecznych i kotłów na biomasę” w gospodarstwach domowych (wartość całego zadania brutto – 3.157.474,00 zł kwota wydatków kwalifikowanych to 3.116.014,86 zł, przy dofinansowaniu z RPO WL);**

2. Zakończono i rozliczono projekt „Zielona energia w Gminie Żyrzyn- montaż instalacji fotowoltaicznych i aerothermalnych pomp ciepła” (wartość całego zadania brutto – 947.819,76 zł, kwota wydatków kwalifikowanych – 855.872,00 zł, przy dofinansowaniu w ramach RPO WL).

• Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Żyrzyn na lata 2016 – 2022

W skład mieszkaniowego zasobu gminy w 2020r. wchodziło **14 lokali** (w tym 1 czasowo wyłączony) o łącznej powierzchni 714,72m², które mieszczą się w 5 budynkach komunalnych, z tego: 10 lokali znajduje się w Żyrzynie, 2 w Osinach i 2 w Woli Osińskiej.

W 2020r. najemcy użytkowali 13 lokali, o łącznej powierzchni 658,70 m².

Jeden lokal znajdujący się w Żyrzynie przy ul. Powstania Styczniowego 15, o powierzchni 56,00 m² został czasowo wyłączony z zasobu mieszkaniowego i obecnie jest wynajęty na prowadzenie działalności gospodarczej. Aby ten lokal powrócił do zasobów mieszkaniowych należy przeprowadzić w nim kapitalny remont.

• Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2023

Główne cele strategiczne jakie były realizowane w 2020r. to:

- 1) ograniczenie skutków bezrobocia w gminie,
- 2) ograniczenie tempa wzrostu ilości osób uzależnionych,
- 3) systemowe podejście do pracy z rodziną,
- 4) podwyższenie standardu życia osób starszych i niepełnosprawnych,
- 5) podniesienie poziomu kwalifikacji i doskonalenia zawodowego pracowników socjalnych zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Żyrzynie.

Realizując określone w strategii zadania w 2020r. przyznane zostały następujące świadczenia:

- 1) z powodu bezrobocia z pomocy skorzystało 28 rodzin (73 osoby), które otrzymały zasiłki celowe, okresowe oraz świadczenia niepieniężne. Osoby bezrobotne informowane były przez pracowników socjalnych o sposobach poszukiwania pracy i konkretnych ofertach. Uzyskiwały też pomoc w pisaniu dokumentów aplikacyjnych. Można stwierdzić, że problem bezrobocia w 2020r. był na tym samym poziomie co w roku 2019,
- 2) 6 rodzin (mniej o 3 w stosunku do 2019r.) dotkniętych problemem alkoholizmu otrzymało pomoc w formie zasiłków oraz świadczeń niepieniężnych, w tych rodzinach prowadzona była praca socjalna,
- 3) w ramach systemowego podejścia do pracy z rodziną - 17 rodzin (mniej o 6 w stosunku do 2019r.) korzystało z pomocy w zakresie ochrony macierzyństwa, 10 rodzin z powodu wielodzietności, 2 rodziny z powodu bezradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, 1 rodzina z powodu przemocy w rodzinie, 14 rodzin z powodu długotrwałej ciężkiej choroby, ponadto 5 dzieci z 5 rodzin objętych pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Żyrzynie

uczestniczyło w koloniach letnich finansowanych ze środków Kuratorium Oświaty w Lublinie,

- 4) 31 rodzin z dysfunkcją niepełnosprawności otrzymało pomoc finansową (10 osób skorzystało z pomocy w formie zasiłku stałego), 6 osób starszych (ten sam poziom co w roku 2019) skorzystało z pomocy w formie sąsiedzkich usług opiekuńczych.

W domach pomocy społecznej przebywały 4 osoby (więcej o 1 w stosunku do 2019r.), koszt ich pobytu to kwota – 49.331,49 zł.

Pracownicy OPS systematycznie podnosili swoje kwalifikacje przez uczestnictwo w 12 szkoleniach zdalnych zorganizowanych dla wszystkich pracowników.

- **Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Żyrzyn na lata 2017 – 2020**

Cel główny tego programu to zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinach, zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy, jak również zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadania te były realizowane przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Ośrodek Pomocy Społecznej, SP ZOZ w Żyrzynie, pielęgniarki środowiskowe, Komisariat Policji w Kurowie, Szkoły i Przedszkole oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Stowarzyszenie „Edukacja, Rozwój, Aktywność – ERA Kotlin”.

W 2020r. z uwagi na trwający stan epidemii Zespół Interdyscyplinarny odbył 2 spotkania w pełnym składzie oraz 19 posiedzeń grup roboczych. Do każdej wdrożonej Niebieskiej Karty powołano grupę roboczą, która pracowała indywidualnie z daną rodziną nad rozwiązaniem problemu przemocy. Zespół na swoich posiedzeniach omawiał Niebieskie Karty prowadzone przez grupy robocze. Na dzień 31 grudnia 2020r. pozostało 14 czynnych kart.

W 2020r. wpłynęło 17 nowych Niebieskich Kart. Do końca 2020r. zamknięto procedury Niebieskiej Karty w ilości 7 kart (z powodu ustania przemocy lub zmiany miejsca zamieszkania sprawcy).

Pracownicy socjalni OPS w Żyrzynie podczas sporządzania wywiadów środowiskowych prowadzili działania informacyjne dotyczące zjawisk przemocy, jak również stałą współpracę z kuratorami sądowymi oraz dzielnicowym Komisariatu Policji w Kurowie.

Funkcjonariusze Policji podczas przeprowadzanych interwencji informowali ofiary przemocy w rodzinie o ich prawach, a także wnioskowali o założenie Niebieskiej Karty.

Przedszkole i Szkoły podejmowały szereg działań skierowanych tak do rodziców, jak i uczniów zarówno z zakresu profilaktyki uzależnień i wpływu substancji psychoaktywnych, jak również zapobieganiu agresji i przemocy.

We wszystkich instytucjach zajmujących się tą problematyką udostępniane były plakaty i ulotki.

- **Wieloletni rządowy program osłonowy w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023**

Celem tego programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach, znajdujących się w trudnej sytuacji.

W 2020r. – 37 uczniów (mniej o 18 uczniów niż w 2019r.) korzystało z dożywiania na kwotę – **9.600,00 zł** (kwota ta była niższa o 11.733,30 zł niż wydatkowana w 2019r.). Spadek liczby dzieci korzystających z dożywiania oraz kwoty wydatków na to zadanie wynikał z trwającego stanu epidemii (zdalne nauczanie). Dożywianie dzieci prowadzone było w szkołach podstawowych w Żyrzynie i Skrudkach oraz Przedszkolu Gminnym w Żyrzynie.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko nie spełnia wymagań do przyznania pomocy, a wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku . Przyznanie pomocy nie wymaga wydania decyzji administracyjnej w sprawie ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego. Liczba dzieci i uczniów nie może przekroczyć 20% liczby dzieci i uczniów przyjmujących posiłek w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym. W 2020r. dożywianiem w ramach programu osłonowego objętych było 2 dzieci.

- **Gminny program wspierania rodziny na lata 2019 – 2021**

Program ten realizowany był przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Żyrzynie, szkoły, przedszkole, świetlicę działającą przy Bibliotece Gminnej w Żyrzynie.

W ramach realizacji tego programu w Ośrodku Pomocy Społecznej w Żyrzynie w 2020r. zatrudniony był 1 asystent rodziny, który świadczył wsparcie dla 8 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu roli opiekuńczo-wychowawczej.

W rodzinach tych opieką objętych było 17 dzieci. Rodzinom zapewniona była pomoc materialna i rzeczowa, w formie zasiłków, dożywiania w szkołach i przedszkolu, paczek żywnościowych, organizacji wypoczynku letniego dla dzieci.

Pomoc materialną w formie stypendiów socjalnych w 2020r. otrzymało 47 rodzin.

- **Wieloletnia Prognoza Finansowa**

Obowiązek sporządzania WPF wynika z przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych. Wieloletnia prognoza finansowa Gminy Żyrzyn na lata 2020 – 2024 została uchwalona Uchwałą Nr IX/70/2019 Rady Gminy Żyrzyn z dnia 30 grudnia 2019r. i zmieniana w trakcie roku budżetowego .

Na koniec 2020r. dochody gminy zrealizowane zostały w wysokości 100,32 % planu, natomiast wydatki w wysokości 95,20% planu.

Na obsługę długu wydatkowana została kwota – 1.220.404,00 zł.

Łączna kwota długu na koniec 2020r. wyniosła 4.220.404,00 zł.

Przedsięwzięcia bieżące zostały zrealizowane w 94,34% planu, natomiast wydatki na przedsięwzięcia majątkowe wykonano w 78,45% planu.

Wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych został spełniony.

- **Program współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2020 roku**

W ramach tego programu udzielane były dotacje organizacjom pozarządowym na realizację zadań upowszechniania kultury fizycznej i sportu oraz promocji zdrowia. Przyznane dotacje zostały opisane w rozdziale „sprawy obywatelskie”.

Na stronie internetowej Urzędu Gminy znajduje się zakładka z informacją o działających organizacjach pozarządowych.

Współpraca z tymi organizacjami polega także na zamieszczaniu na stronie internetowej Urzędu Gminy informacji i plakatów o planowanych przez te organizacje przedsięwzięciach i obejmowaniem przez Wójta Gminy Żyrzyn patronatu nad nimi.

Rok 2020 był rokiem trudnym, w którym ze względu na obostrzenia sanitarne związane z prowadzoną walką z epidemią koronawirusa nie odbywały się imprezy masowe.

W ramach współpracy Gminy z organizacjami zostały przeprowadzone następujące przedsięwzięcia:

- I NOWOROCZNY TURNIEJ HALOWY w hali sportowej Szkoły Podstawowej w Żyrzynie o Puchar Wójta Gminy Żyrzyn w trzech kategoriach wiekowych. W turnieju piłkarskim o Puchar Wójta Gminy Żyrzyn pierwsze miejsce zajęła drużyna AVIA Świdnik, drugie Garbarnia Kurów, trzecie „Żyrzyniak” Żyrzyn i czwarte Granit Bychawa,
- spotkanie z okazji Dnia Kobiet, w którym uczestniczyły przedstawicielki różnych środowisk (kół gospodyń, stowarzyszeń i zakładów pracy),
- spotkanie wigilijno - noworoczne, które po wspólnej modlitwie z księżmi parafii żyrzyńskiej uświetnił występ chóru KGW w Żyrzynie,
- festyn rodzinny w Zagrodach „Zagrodzkie Janioły” przygotowany przez Stowarzyszenie „Zagrody Razem” i KGW,
- spotkanie noworoczne w świetlicy w Zagrodach z udziałem Posłów na Sejm RP Sławomira Skwarka i Krzysztofa Szulowskiego oraz przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie,
- w Warszawie odbyły się Dożynki Prezydenckie. Województwo Lubelskie reprezentował wieniec wykonany przez Stowarzyszenie „Zagrody Razem”, który zajął II miejsce w konkursie wieńcowym o nagrodę Prezydenta RP. W delegacji województwa lubelskiego uczestniczyli Marszałek Zdzisław Szwed, Dyrektor Ewa Szałachwiej, Starosta Danuta Smaga i Z-ca Wójta Marcin Sulej,
- Stowarzyszenie „Zagrody Razem” zdobyło II miejsce w finale Wojewódzkiego Konkursu „Kobieta Gospodarna Wyjątkowa” w kategorii najlepsza potrawa (za polędwiczki w sosie jabłkowym i buraczki z jabłkiem),

- na 20. Powiatowym Dniu Kultury Doroczną Nagrodę Starosty Puławskiego w Dziedzinie Kultury na wniosek Wójta Gminy Żyrzyn otrzymało Stowarzyszenie „Zagrody Razem” oraz Pani Elżbieta Kozak, która otrzymała nagrodę na wniosek KGW w Zagrodach.
- **Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2020 roku**

Program ten był realizowany przez Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisariat Policji w Kurowie oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2020r. w niewielkim stopniu był realizowany przez placówki oświatowe, z uwagi na fakt, że w szkołach prowadzona była głównie nauka zdalna.

W ramach współpracy z Poradnią Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnień prowadzona była bieżąca analiza uczęszczania osób skierowanych na terapię.

W stosunku do osób, które nie uczestniczyły w terapii podejmowano wnioski o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu (działanie to zastosowano wobec 6 osób).

W 2020r. funkcjonował w Gminie punkt konsultacyjny znajdujący się w budynku Urzędu Gminy Żyrzyn, w którym raz w miesiącu - w pierwszą środę w godzinach od 16:00 do 18:00 można było uzyskać pomoc i poradę.

W ramach działalności punktu świadczona była pomoc w zakresie poradnictwa dla osób uzależnionych od alkoholu, w tym również sprawców przemocy, a także dla członków rodziny osoby uzależnionej oraz osób, które doświadczyły przemocy w rodzinie.

Podczas 9 dyżurów udzielono 11 porad 9 osobom, w tym: osobom uzależnionym – 5 porad dla 5 osób, członkom rodziny osoby uzależnionej – 4 osobom w ramach 6 porad (w tej grupie 2 osoby to były osoby doznające przemocy i 2 osoby to sprawcy przemocy).

Działania Komisariatu Policji w Kurowie w zakresie realizacji tego programu zostały opisane w rozdziale „4.9 Bezpieczeństwo publiczne”.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2020r. odbyła 5 posiedzeń, w trakcie których prowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące. Komisja prowadziła rozmowy z 16 osobami uzależnionymi od alkoholu i 13 członkami ich rodzin.

Komisja wszczęła 10 postępowań w sprawach zastosowania obowiązku poddania się leczeniu, z tego:

- na wniosek Policji – 3,
- na wniosek Zespołu Interdyscyplinarnego – 2,
- na wniosek Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Puławach – 1,
- na wniosek członków rodziny osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu - 4.

Ponadto Komisja kontynuowała 2 postępowania wszczęte w poprzednich latach.

W 6 przypadkach Komisja występowała do Sądu Rejonowego w Puławach z wnioskiem o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu, ustanowienia kuratora sądowego do przestrzegania zaleceń sądu oraz wydania nakazu doprowadzenia na badania do biegłych sądowych w celu wydania opinii o stopniu uzależnienia.

Komisja skierowała 10 wniosków do Komisariatu Policji w Kurowie o przeprowadzenie wywiadów środowiskowych i zobowiązała 1 osobę do podjęcia leczenia w Poradni Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnień w Puławach oraz skierowała 7 osób na badania przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

W 2020r. pomoc materialną z Ośrodka Pomocy Społecznej w Żyrzynie z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego członka rodziny otrzymało 8 rodzin na ogólną kwotę – 14.407,22 zł. Pomoc ta była udzielana w różnej formie – finansowej, rzeczowej i dożywiania dzieci.

Zatrudniony w Ośrodku Pomocy Społecznej asystent rodziny w 2020r. miał pod opieką 8 rodzin, w tym 3 rodziny, w których występował problem alkoholowy.

III. Realizacja uchwał Rady Gminy Żyrzyn

Stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym Wójt Gminy jest organem wykonawczym Gminy, do którego należy m. in. wykonywanie uchwał Rady Gminy.

Rada Gminy Żyrzyn obradowała w 2020r. na 4 sesjach i podjęła 46 uchwał, z tego:

- 11 uchwał dotyczących finansów i podatków gminy, a także Wieloletniej Prognozy Finansowej,
- 3 uchwały z zakresu funkcjonowania Rady Gminy Żyrzyn (dotyczące: diet i ryczałtów radnych i sołtysów, a także zatwierdzenia planów pracy Komisji),
- 1 w sprawie uczczenia 30-lecia odrodzenia samorządu terytorialnego,
- 1 uchwała z zakresu spraw oświatowych,
- 1 w sprawie gospodarki przestrzennej,
- 1 w sprawie zgody na dzierżawę nieruchomości,
- 1 w sprawie wyrażenia zgody na najem lokalu,
- 1 w sprawie zaliczenia dróg wewnętrznych do kategorii dróg gminnych,
- 4 z zakresu pomocy społecznej,
- 5 z zakresu gospodarki odpadami,
- 1 z zakresu organizacji publicznego transportu drogowego (dot. określenia przystanków komunikacyjnych),
- 1 w sprawie nadania nazw ulic w Osinach,
- 4 dotyczące pomocy Powiatowi Puławskiemu i Gminie Końskowola,
- 1 w sprawie przyjęcia raportu o stanie gminy,
- 2 w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Żyrzyn,
- 1 w sprawie zmiany składu komisji konkursowej powołanej dla wybrania kandydata na stanowisko Dyrektora SP ZOZ w Żyrzynie,
- 1 w sprawie programu współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- 1 w sprawie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,

- 1 w sprawie określenia średniej ceny paliwa w roku szkolnym 2019/2020,
- 2 w sprawie petycji,
- 1 w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków,
- 1 w sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego dotyczącego współdziałania gmin wchodzących w skład Aglomeracji Puławy przy realizacji zadania polegającego na aktualizacji obszaru i granic Aglomeracji Puławy.

Wójt Gminy zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym przekazał wszystkie podjęte uchwały w nieprzekraczalnym terminie 7 dni do organów nadzoru jakimi są: w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Lubelski, a w zakresie spraw finansowych – Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, wszystkie uchwały zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej, zaś uchwały stanowiące akty prawa miejscowego w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

W podjętych przez Radę Gminy Żyrzyn uchwałach organy nadzoru nie stwierdziły nieprawidłowości w zakresie gospodarowania finansami publicznymi, czy też działań niezgodnych z prawem.

Nie zaszła również potrzeba wydawania przez organ nadzoru, jakim jest Wojewoda Lubelski zarządzeń zastępczych w trybie art. 98a ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym.

Wszystkie uchwały, których czas realizacji przypadał na 2020r. zostały wykonane z zachowaniem procedur i terminów określonych uchwałami i przepisami prawa.

Celem realizacji zadań określonych w uchwałach, a także innych przypisanych ustawowo Wójt Gminy Żyrzyn wydał w 2020r. – 121 zarządzeń.

IV. Część analityczna

4.1 Mieszkańcy gminy

W Gminie Żyrzyn mieszka **6508** osób (stan na 31.12.2020r.), w tym **3300** kobiet i **3208** mężczyzn.

W okresie od początku do końca 2020 r. liczba mieszkańców gminy zmniejszyła się o 26 osób, urodziło się w Gminie 62 dzieci, a zmarło 86 osób, wobec tego przyrost naturalny wyniósł „-24”.

W 2020r. wystąpiło w Gminie Żyrzyn dodatnie saldo migracji wynoszące „+11”.

**Statystyka ludności wg. wieku i płci
w porównaniu lat 2019 – 2020
POBYT STAŁY**

WIEK	2019 rok			2020 rok		
	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-2	94	88	182	99	88	187
3	28	33	61	29	33	62
4-5	59	43	102	62	56	118
6	42	35	77	26	21	47
7	35	29	64	42	34	76
8-12	198	177	375	205	172	377
13-15	90	108	198	97	114	211
16-18	100	100	200	83	93	176
19-60		1779	1779		1771	1771
19-65	2139		2139	2119		2119
>60		894	894		900	900
> 65	408		408	424		424
Ogółem	3193	3286	6479	3186	3282	6468

**Statystyka ludności wg. wieku i płci
w porównaniu lat 2019 – 2020
POBYT CZASOWY**

WIEK	2019 rok			2020 rok		
	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-2	1	0	1	0	0	0
3	0	0	0	0	0	0
4-5	0	0	0	0	0	0
6	0	0	0	0	0	0
7	0	0	0	0	0	0
8-12	4	1	5	4	1	5
13-15	3	3	6	1	1	2
16-18	1	1	2	2	2	4
19-60		14	14		12	12
19-65	23		23	14		14
>60		3	3		2	2
>65	1		1	1		1
Ogółem	33	22	55	22	18	40

Statystyka zdarzeń demograficznych w Gminie Żyrzyn		
w latach 2019 – 2020		
	2019 rok	2020 rok
Liczba osób zameldowanych na pobyt stały	108	137
Liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego	83	65
Liczba osób zameldowanych na pobyt czasowy (w tym cudzoziemców)	28 (11)	22 (7)
Liczba osób wymeldowanych z pobytu czasowego (w tym cudzoziemcy)	17 (1)	36 (14)
Liczba urodzonych dzieci	56	62
Liczba zgonów	83	86

4.2 Sprawy obywatelskie

W 2020r. przeprowadzone zostały konsultacje społeczne dotyczące programu współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Do Urzędu Gminy w 2020r. wpłynęły **62** wnioski o udzielenie informacji publicznej, które dotyczyły następujących tematów:

- 1) wykazu dróg publicznych,
- 2) bezpieczeństwa informacji i pełnienia funkcji Inspektora Ochrony Danych Osobowych – 6 razy,
- 3) zatrudnienia w Urzędzie Gminy Żyrzyn, ubezpieczenia, IODO oraz rejestru umów – 2 razy,
- 4) urządzeń badających jakość powietrza,
- 5) prenumeraty pism prawniczo-biurowych,
- 6) audytu wewnętrznego, w tym audytu stron internetowych – 4 razy,
- 7) nowych miejsc przedszkolnych,
- 8) informacji o ofercie firmy LUNAR w przetarg na wyposażenie DPS – 2 razy,
- 9) informacji o usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu,
- 10) listy podmiotów posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 11) wykonywania zadania „opieka nad bezdomnymi zwierzętami i ich wyłapywaniem”,
- 12) wysokości ceny za zakup energii,
- 13) wymiany złóż filtracyjnych oraz wykonania odżelaziaczy wody na stacji uzdatniania wody w Osinach,
- 14) lokalizacji istniejącej sieci drenażowej,

- 15) dokumentacji przetargowej na wyposażenie DPS,
- 16) nazw producentów oprogramowania, z których korzysta Urząd Gminy,
- 17) decyzji środowiskowych w zakresie odnawialnych źródeł energii,
- 18) infrastruktury noclegowej,
- 19) przekazania rejestru wyborców Poczcie Polskiej na potrzeby zorganizowania wyborów Prezydenta RP – 2 razy,
- 20) danych na temat energii elektrycznej, punktów poboru i faktur za marzec 2020r.,
- 21) zamówień publicznych,
- 22) wpływu rozwoju technologii na zarządzanie infrastrukturą techniczną w przestrzeni publicznej,
- 23) budżetu obywatelskiego,
- 24) składu Rady Gminy Żyrzyn I kadencji,
- 25) elektromobilności (ankieta),
- 26) przekazania danych o osobach pełniących stanowisko Wójta, Przewodniczącego Rady Gminy i Członków Zarządu Gminy w latach 1990 – 2020,
- 27) analizy problemu śmiertelności,
- 28) oświadczeń majątkowych Radnych Rady Gminy Żyrzyn,
- 29) wykorzystania systemu EZD w urzędach,
- 30) informacji o strukturze gospodarstw rolnych,
- 31) decyzji o warunkach zabudowy,
- 32) kąpielisk rekreacyjnych,
- 33) wniosków o zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żyrzyn oraz Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego,
- 34) instrumentów wspierania ludności w zakresie pandemii,
- 35) programu ochrony zabytków,
- 36) sprawozdawczości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej,
- 37) systemów dla sygnalistów oraz sposobów zgłaszania nieprawidłowości w Urzędzie,
- 38) napisów dla niesłyszących na publikowanych filmach,
- 39) systemu informacji prawnej,
- 40) dofinansowania do instalacji fotowoltaicznych,
- 41) korzystania z usług obsługi prawnej,
- 42) wykazu mieszkańców, rejestru wyborców i ewidencji ludności,
- 43) kosztów funkcjonowania Urzędu,
- 44) realizacji zadań w zakresie zarządzania budynkami i lokalami,
- 45) postępowania „Zielona energia – montaż kolektorów słonecznych i kotłów na biomasę”,
- 46) możliwości budowy na terenie Gminy Żyrzyn farm fotowoltaicznych,
- 47) informacji o pracy zdalnej wykonywanej przez pracowników Urzędu Gminy Żyrzyn,
- 48) opieki nad zwierzętami bezdomnymi,
- 49) przekazania listy firm asenizacyjnych posiadających pozwolenie na odbiór nieczystości płynnych na terenie Gminy Żyrzyn,

- 50) wykazu terenów określonych w zapytaniu, jakimi dysponuje Gmina,
- 51) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i możliwości jego prezentacji na geoportalu.

Na wszystkie wnioski zostały udzielone odpowiedzi. Nie były wydawane decyzje o odmowie udzielenia informacji.

W 2020r. wpłynęło 5 petycji, z tego 4 do Rady Gminy Żyrzyn i 1 do Wójta Gminy Żyrzyn. Petycje, które wpłynęły do Rady Gminy Żyrzyn dotyczyły:

- 1) wdrożenia Polityki Zarządzania Konfliktem Interesów,
- 2) ochrony zdrowia mieszkańców przed elektroskażeniem,
- 3) równego traktowania obywateli przez władze publiczne,
- 4) podjęcia przez Radę Gminy Żyrzyn uchwały w sprawie obrony prawdy, godności, wolności człowieka na terytorium Gminy Żyrzyn.

Dwie z tych petycji zostały rozpatrzone w 2020r., a dwie następne (które wpłynęły w grudniu 2020r.) były rozpatrywane na sesji w dniu 29 marca 2021r. Po zapoznaniu się z ustaleniami Komisji Skarg, Wniosków i Petycji oraz zasięgnięciu opinii radcy prawnego obsługującego Urząd Gminy Żyrzyn, Rada Gminy Żyrzyn uznała, że petycje nie zasługują na uwzględnienie. Wnioskodawcom udzielone zostały odpowiedzi łącznie z doręczeniem treści uchwał podjętych w tym sprawach.

Petycja skierowana do Wójta Gminy Żyrzyn dotyczyła budowy placu zabaw, boiska oraz otwartej strefy aktywności w miejscowości Wola Osińska. Mieszkańcom została udzielona odpowiedź, że zadanie to będzie zrealizowane w bieżącej kadencji Rady Gminy, oczekiwaliśmy na decyzję Ministerstwa Sportu i Turystyki o dofinansowaniu tego projektu. W 2020r. wybrano wykonawcę zadania.

W 2020r. funkcjonowało w gminie 39 organizacji pozarządowych, (w tym: 9 jednostek OSP, 3 kluby sportowe, 4 koła gospodyń: w Zagrodach, Żyrzynie, Wilczance i Borysowie oraz 4 koła gospodyń wiejskich nie posiadające osobowości prawnej (Kotliny, Żerdź, Osiny, Kośmin).

W 2020r. działalność rozpoczął Uczniowski Klub Sportowy „Żyrzyn Taekwondo Team”.

W ramach trybu udzielania dotacji w 2020r. Gmina wsparła wykonanie następujących zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe:

- 1) „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w dziedzinie piłka nożna” - Gminny Ludowy Klub Sportowy „Żyrzyniak” – 76.000,00 zł,
- 2) „Ochrona i promocja zdrowia oraz przeciwdziałanie alkoholizmowi, w tym prowadzenie zajęć profilaktyki uzależnień” – Gminny Ludowy Klub Sportowy „Żyrzyniak” – 2.000,00 zł,
- 3) przeciwdziałanie narkomanii, w tym prowadzenie zajęć profilaktyki uzależnień” – Gminny Ludowy Klub Sportowy „Żyrzyniak” – 1000 zł.

Środki w wysokości 1.000,00 zł na realizację zadań profilaktycznych otrzymało także Koło Gospodyń Wiejskich „Strażacy Razem” w Borysowie, jednak ze względu na zagrożenie epidemiologiczne zadanie to nie było realizowane i stowarzyszenie dokonało zwrotu pełnej kwoty do budżetu gminy.

W 2019r. w Gminie funkcjonowały Rady Sołeckie w 13 sołectwach.

W 2020r. mieszkańcy Osin i Bałtowa dokonali wyboru Sołtysów i Rad Sołeckich i w 2020 roku działały one już we wszystkich sołectwach.

Sołtysiem wsi Osiny został Pan Marcin Frącek, a na sołtysa wsi w Bałtowie wybrano Pana Pawła Wójcika.

W 2020r. fundusz sołecki był realizowany w 13 sołectwach.

W ramach funduszu sołeckiego, wyodrębnionego w gminie w 2020r. zrealizowano wydatki na łączną kwotę – **289.189,10 zł**, z przeznaczeniem na:

Nazwa Sołectwa	Nazwa zadania, przedsięwzięcia	plan w zł	Wykonanie w zł
Borysów	Modernizacja budynku remizy	24.905,15	24.905,15
Cezaryn	Remont drogi gminnej Cezaryn - Parafianka	10.941,24	10.941,24
Jaworów	Remont drogi do Parafianki	10.000,00	10.000,00
	Wyposażenie i remont świetlicy	3.112,45	3.059,76
Kośmin	Budowa oświetlenia drogowego na Kol. Kośmin	23.372,52	23.372,52
Kotliny	Zakup dwóch ławek do sadu wiejskiego	1.000,00	998,76
	Wykonanie wjazdów do świetlicy i na plac zabaw	19.860,00	19.860,00
Parafianka	Projekt oświetlenia na Kolonii w kierunku cmentarza i Jaworowa oraz do hydroforni	8.825,18	8.825,18
	Zakup pieca do ogrzewania do świetlicy	8.800,00	6.396,00
Skrudki	Zakup wiaty blaszanej	3.000,00	3.001,00
	Modernizacja dachu na budynku	15.944,94	15.944,00

Strzyżowice	Modernizacja świetlicy i zakup wyposażenia	19.796,40	19.796,40
Wilczanka	Remont dróg	10.000,00	10.000,00
	Zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej i zagospodarowanie terenu	10.264,70	10.264,70
Wola Osińska	Budowa strefy rekreacji	21.830,00	21.830,00
	Zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej i zagospodarowanie terenu	3.500,88	3.467,00
Zagrody	Remont drogi gminnej w kierunku Wola Osińska	4.928,00	4.928,00
	Wykonanie projektu oświetlenia ulicznego	10.000,00	10.000,00
	Zakup kosiarki	3.358,31	3.229,99
	Wykonanie zadaszania budynku gospodarczego przy świetlicy	7.300,00	7.300,00
Żerdź	Remont dróg gminnych w Żerdzi	5.907,93	5.907,93
	Modernizacja budynku remizy	25.000,00	22.588,59
Żyrzyn	Budowa oświetlenia ul. Polana	21.286,45	21.286,43
	Budowa wodociągu wzdłuż drogi 107466L, ul. Miodowa	21.286,45	21.286,45

Otrzymaliśmy w 2020r. dotację celową na zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2019r. w kwocie – **82.744,71 zł.**

4.3 Finanse gminy i mienie komunalne

Finanse gminy:

Budżet Gminy na 2020 rok został przyjęty uchwałą Nr IX/69/2019 Rady Gminy Żyrzyn z dnia 30 grudnia 2019 r. w wysokości:

- dochody – 40.076.066,07 zł
- wydatki – 38.855.662,07 zł
- rozchody – 1.220.404,00 zł

i był w ciągu roku zmieniany Uchwałami Rady Gminy Żyrzyn i Zarządzeniami Wójta Gminy Żyrzyn.

Plan dochodów po zmianach na dzień 31.12.2020r. wyniósł – 41.007.674,02 zł, natomiast plan wydatków – 39.787.270,02 zł.

Dochody zostały zrealizowane w wysokości – 41.137.062,16 zł, co stanowi 100,32% planu dochodów po zmianach, w tym dochody bieżące zrealizowano w wysokości 31.786.952,34 zł i dochody majątkowe w wysokości 9.350.109,82 zł.

Dochody bieżące :

- Dochody własne – 19.708.582,63 zł
- Dotacje i środki na zadania własne – 615.720,25 zł
- Dotacje na programy finansowane z udziałem środków z UE – 1.944.357,37 zł
- Dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zlecone ustawami – 9.518.292,09 zł.

Dochody majątkowe :

- Dotacje i środki na zadania własne – 3.945.531,81 zł
- Dotacje na programy finansowane z udziałem środków UE – 5.404.578,01 zł.

Wydatki zostały zrealizowane w kwocie 37.874.826,51 zł, co stanowi 95,20% planu wydatków, z tego wydatki bieżące w kwocie – 29.652.924,48 zł i **wydatki majątkowe w kwocie – 8.221.902,03 zł, co stanowi 21,71% wykonania wydatków ogółem.**

Wydatki bieżące :

- Wydatki na zadania własne – 18.001.581,68 zł, w tym np. wydatki związane z oświatą 11.224.251,00 zł, gospodarką komunalną – 1.392.932,34 zł, działalnością Domu Pomocy Społecznej – 932.868,36 zł, administracją publiczną – 1.946.520,79 zł
- Wydatki na programy finansowane z udziałem środków z UE – 1.763.862,78 zł
- Wydatki na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zlecone ustawami – 9.515.897,56 zł, w tym np. zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju 395.878,50 zł, świadczenia rodzinne i wychowawcze – 8.634.377,35 zł
- Wydatki wykonywane na mocy porozumień i umów z innymi jednostkami samorządu terytorialnego – 371.582,46 zł, w tym dopłata do komunikacji i transportu zbiorowego 368.261,05 zł i wsparcie dowozu osób niepełnosprawnych do DDOS w Końskowoli – 3.321,41 zł.

Wydatki majątkowe :

- Wydatki na zadania własne – 2.853.966,14 zł
- Wydatki na programy finansowane z udziałem środków z UE – 4.839.647,66 zł
- Wydatki wykonane na mocy porozumień i umów z innymi jednostkami samorządu terytorialnego – 528.288,23 zł.

Rozchody:

W roku 2020 zostały spłacone raty kredytu i pożyczki w kwocie – **1.220.404,00 zł**, z tego:
- w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska w Lublinie w wysokości – 82.500,00 zł
- w Banku Spółdzielczym Cyców O/Żyrzyn – 1.137.904,00 zł.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku zadłużenie Gminy Żyrzyn wynosi – 4.220.404,00 zł (na dzień 31.12.2019r. wynosiło 5.440.808,00 zł), przy planowanym terminie spłaty kredytu do 2024 roku.

Wynik finansowy Gminy Żyrzyn na dzień 31.12.2020r. to nadwyżka budżetowa w wysokości – 3.262.235,65 zł.

W 2020r. zostały wykonane następujące zadania inwestycyjne:

- Budowa infrastruktury wodno-ściekowej w Żyrzynie – 40.216,58 zł
- Przebudowa ciągu dróg gminnych w Żyrzynie – 621.889,99 zł
- Przebudowa drogi gminnej w Żyrzynie Nr 107469L – 1.203.781,05 zł
- Przebudowa ciągu dróg gminnych Żyrzyn – Wola Osińska – 201.923,50 zł
- Przebudowa dróg gminnych w Osinach – 204.373,37 zł
- Wykonanie dokumentacji na przebudowę ciągu dróg w Parafiance – 22.140,00 zł
- Wykonanie dokumentacji na przebudowę drogi wewnętrznej Cezaryn -Parafianka – 7.380,00zł
- Zakup działki w Kotlinach – 12.884,67 zł
- Remont budynku wiejskiego w Skrudkach – 15.944,00 zł
- Zakup busa – 27.576,00 zł
- Modernizacja budynku remiz w Żerdzi i w Borysowie – 81.554,26 zł
- Wpłata na fundusz celowy dla Komendy Powiatowej Policji – 15.000,00 zł
- Budowa parkingu przy SPZOZ w Żyrzynie – 123.984,00 zł
- Modernizacja podjazdu dla wózków przy SPZOZ – 6.007,29 zł
- Modernizacja PSZOK – 12.516,81 zł
- Projekty oświetlenia w Zagrodach i Parafiance oraz budowa w Żyrzynie i Kośminie – 73.874,95 zł
- Lampa solarna w parku w Żyrzynie – 7.699,80 zł
- Modernizacja świetlicy w Strzyżowicach – 52.723,01 zł
- Modernizacja wjazdu do świetlicy i placu zabaw w Kotlinach – 23.451,80 zł
- Zagospodarowanie terenu i wyposażenie świetlicy w Bałtowie – 24.968,06 zł
- Modernizacja budynku gospodarczego przy świetlicy w Zagrodach – 7.300,00 zł
- Budowa otwartej strefy aktywności w Woli Osińskiej – 30.000,00 zł
- Oświetlenie parkingu przy hali sportowej – 36.777,00 zł
- Projekt „Rozwój zrównoważonego transportu łączącego Miasto Puławy i jego obszar funkcjonalny – etap II ” budowa 12 zatok i peronów autobusowych – 159.983,05 zł

- Projekt „ Utworzenie placówek świadczących pomoc osobom wykluczonym lub zagrożonym wykluczeniem społecznym na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Miasta Puławy” prace budowlane i zakup wyposażenia DPS – 3.728.154,85 zł
- Projekt „ Zielona energia w Gminie Żyrzyn – montaż instalacji fotowoltaicznych i aerotermalnych pomp ciepła ” – 947.819,76 zł
- Projekt „ Nasze maluszki ”- plac zabaw w przedszkolu w Żyrzynie– wykonanie dokumentacji – 3.690,00zł
- Udzielona została dotacja dla Powiatu Puławskiego na „Przebudowę dróg powiatowych nr 1516 L, 1519 L i 2515 L poprawiających dostęp do drogi S17” – 458.488,23 zł
- Udzielona została dotacja w formie pomocy rzeczowej dla Powiatu Puławskiego - wykonanie dokumentacji projektowo kosztorysowej na „Przebudowę dróg powiatowych 2502L w Borysowie, 2511L w Żerdzi i 2501L w Jaworowie” - 61.000,00zł.
- Udzielona została dotacja dla Powiatu Puławskiego na wykonanie dokumentacji technicznej na budowę Komendy Powiatowej PSP w Puławach - 8.800,00 zł.

Wydatki bieżące na utrzymanie dróg gminnych wyniosły w 2020r. – 110.752,46 zł.

W ramach wsparcia mieszkańców sołectwa Osiny i Wola Osińska została przekazana w 2020r. do Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji „Wodociągi Puławskie” w Puławach dotacja do 1 m³ odprowadzonych ścieków w wysokości – 95.446,48 zł.

Na promocję gminy w 2020r. wydano – 13.536,24 zł.

Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły – 6.321,00 zł (była to kwota wyższa o 412,34 zł w stosunku do 2019r.), natomiast wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły – **5.819,73 zł** (była to kwota niższa w stosunku do 2019r. o 341,99 zł).

Mienie komunalne:

1. Stan gruntów stanowiących własność Gminy na koniec 2019r. wynosił – 215,03 ha. W trakcie roku 2020 powierzchnia gruntów wzrosła do – 215,71 ha, gdyż Gmina nabyła w ciągu roku działki o łącznej powierzchni – 0,68 ha położone w miejscowościach: Kotliny i Strzyżowice (na podstawie umów cywilno-prawnych) oraz w Osinach (na podstawie decyzji Wojewody Lubelskiego).
2. Mienie komunalne oddane w dzierżawę to 2 działki o powierzchni 3,3991 ha wydzierżawione na cele rolnicze oraz 2 lokale wydzierżawione na prowadzenie usług (apteka i sklep ze „starociami” w Żyrzynie) i 4 lokale łącznie z gruntami także przeznaczone na prowadzenie usług (2 nieruchomości w Żyrzynie przeznaczone na sklep ogrodniczy i 2 nieruchomości w Borysowie dzierżawione przez firmę FRONTEM).

3. Budynki i budowle wchodzące w skład zasobów Gminy użytkowane przez jednostki gminne, osoby fizyczne lub stanowiące świetlice wiejskie to :
  - 3 szkoły podstawowe w Osinach, Skrudkach i Żyrzynie,
  - Przedszkole w Żyrzynie,
  - Dom Pomocy Społecznej w Żyrzynie,
  - Urząd Gminy w Żyrzynie,
  - Ośrodek Pomocy Społecznej w Żyrzynie,
  - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Żyrzynie,
  - Biblioteka Gminna w Żyrzynie,
  - 3 budynki z mieszkaniami komunalnymi w Żyrzynie,
  - 9 obiektów, w których funkcjonują świetlice wiejskie (Bałtów, Borysów, Jaworów, Kotliny, Kośmin, Wola Osińska, Wilczanka, Zagrody i Żerdź),
  - budynki po byłym GZRKiOR w Borysowie.
4. Remizy OSP to 8 budynków o łącznej powierzchni 1 514m² znajdujących się w: Borysowie, Kośminie, Kotlinach, Osinach, Skrudkach, Woli Osińskiej, Żerdzi i Żyrzynie.
5. Hydrofornie z siecią wodociągową oraz oczyszczalnią ścieków z siecią kanalizacyjną to łącznie 9 budynków, które usytuowane są w następujących miejscowościach: Borysów, Kotliny, Osiny, Parafianka, Żerdź, Wola Osińska i Żyrzyn (hydrofornia, wodociąg oraz oczyszczalnia ścieków).
6. Działki przekazane w użytkowanie sołectwom (w drodze uchwał Rady Gminy Żyrzyn) to działki w: Bałtowie (8 o łącznej powierzchni 42 400 m²), Parafiance (6 o łącznej powierzchni 13 400 m²), Skrudkach (7 o łącznej powierzchni 16 100 m²) i Strzyżowicach (5 o łącznej powierzchni 35 439 m²).
7. Tereny rekreacyjne będące w posiadaniu Gminy to:
  - boisko sportowe w Skrudkach,
  - Amfiteatr w Żyrzynie z placem zabaw,
  - place zabaw w: Kośminie , Borysowie, Parafiance i Zagrodach,
  - ścieżka rekreacyjna w Kotlinach.
8. Gmina posiada 803 udziały w MPWiK Puławy Sp.z o.o. na ogólną wartość 803.000,00 zł, w tym wkład pieniężny – 401.500,00 zł.
9. Informacja odnośnie najmu komunalnych lokali mieszkaniowych została przedstawiona w dziale II – Realizacja polityk, programów i strategii, przy opisie wykonania uchwały w sprawie Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Żyrzyn na lata 2016 – 2022.

10. Dochody z tytułu gospodarowania mieniem komunalnym w 2020r.:

- Dochody z tytułu czynszu dzierżawnego za lokale, obiekty użytkowe i grunty – 164.724,19 zł,
- Opłaty za użytkowanie wieczyste – 30,00 zł.

11. Wartość inwentarzowa majątku Gminy Żyrzyn (stan na dzień 31.12.2020r.):

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość / brutto/ zł.
I	ŚRODKI TRWAŁE OGÓŁEM: w tym:	87.142.528,07
	Grunty	2.602.458,13
	Budynki i budowle	76.475.315,79
	Urządzenia techniczne, maszyny, wyposażenie	499.098,08
	Środki transportu	2.074.899,42
	Inne środki trwałe	1.359.181,09
	Kotły i maszyny energetyczne	4.131.575,56
II	WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE	197.028,14
III	FINANSOWY MAJĄTEK TRWAŁY	403.500,00
IV	INWESTYCJE ROZPOCZĘTE	470.826,50

4.4. Ochrona środowiska naturalnego

Gmina Żyrzyn zajmuje powierzchnię 128,7 km². Jest to typowa gmina rolnicza, na której znajdują się **2 603** gospodarstwa rolne, ze średnią powierzchnią gospodarstwa **2,61 ha**.

Jednym z ważniejszych zadań Gminy jest zaopatrzenie mieszkańców w infrastrukturę komunalną, tj. sieć wodociągową, stacje uzdatniania wody i odprowadzenie ścieków.

Na terenie gminy dobrze rozwinięty jest system wodociągów zbiorowych obejmujący wszystkie wsie, zaś przeciętnie rozwinięty jest system kanalizacji, gdyż korzysta z niego około 42% gospodarstw domowych.

Gospodarka ściekowa prowadzona jest w oparciu o oczyszczalnię ścieków w Puławach, do której są odprowadzane ścieki z Osin i Woli Osińskiej, a także o oczyszczalnię w Żyrzynie, do której są odprowadzane ścieki z Żyrzyna i Zagród.

Gmina Żyrzyn wyróżnia się dużym wskaźnikiem lesistości – prawie 36% powierzchni gminy stanowią lasy, które są zgrupowane w duże kompleksy głównie w części południowo-wschodniej, centralnej i zachodniej gminy.

Te uwarunkowania sprawiają, że w gminie możemy mówić o dobrej jakości powietrza atmosferycznego.

Na terenie gminy znajduje się wiele cennych przyrodniczo terenów.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują ponad 60% obszaru Gminy, są to: Natura 2000, Pradolina Wieprza, Kozi Bór, Jezioro Piskory i 7 użytków ekologicznych.

Gmina posiada opracowany Gminny Program Ochrony Środowiska, jak również Plan Gospodarki Niskoemisyjnej.

Na terenie Gminy nie występują zakłady szczególnie uciążliwe dla środowiska.

Klimat akustyczny na terenie Gminy kształtowany jest głównie przez hałas komunikacyjny wytwarzany przez pojazdy drogowe i można powiedzieć, że z roku na rok staje się on wyższy. Hałas ten nie powoduje jednak dużej uciążliwości dla ogółu mieszkańców, gdyż główne trasy komunikacyjne nie przebiegają przez tereny o gęstej zabudowie.

W 2020r. prowadzone były 2 postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Jedno postępowanie zakończone zostało wydaniem decyzji określającej środowiskowe uwarunkowania dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na budowie zakładu produkcyjno-magazynowego, natomiast drugie postępowanie nie zostało zakończone do końca 2020r.

Ponadto były wydane 2 stanowiska Wójta Gminy Żyrzyn o potrzebie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W 2020r. wpłynęły 84 zgłoszenia złożone przez osoby fizyczne dotyczące zawiadomienia o zamiarze usunięcia drzew lub krzewów, wpłynęły również 3 wnioski o wydanie decyzji zezwalającej na wycinkę drzew – rozpatrzone pozytywnie.

Gmina Żyrzyn w 2020r. występowała do Starostwa Powiatowego w Puławach z jednym wnioskiem o wycinkę 5 drzew rosnących na terenie naszej Gminy i taką pozytywną decyzję otrzymała. PZD w Puławach przekazało nam również jedną niezrealizowaną do końca decyzję na wycinkę drzew w miejscowości Osiny w związku z przejściem drogi powiatowej przez Gminę Żyrzyn.

Na terenie Gminy Żyrzyn gospodarka odpadami prowadzona była prawidłowo.

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęte były zarówno nieruchomości zamieszkałe jak i nieruchomości niezamieszkałe, na których powstawały odpady komunalne.

Odpady komunalne, zgodnie ze złożonymi deklaracjami odbierane były od właścicieli raz w miesiącu, w okresie letnim (od kwietnia do października). Dwa razy w miesiącu odbierane były na wniosek mieszkańców odpady BIO oraz niesegregowane.

Na terenie Gminy prowadzona jest selektywna zbiórka następujących frakcji odpadów:

- 1) w pojemnikach – niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- 2) w workach koloru niebieskiego – papier i tektura,
- 3) w workach koloru żółtego – opakowania z tworzyw sztucznych i metali oraz opakowania wielomateriałowe,
- 4) w workach koloru zielonego – szkło,
- 5) w workach koloru brązowego – odpady ulegające biodegradacji,
- 6) w workach koloru szarego – popiół. (popiół odbierany był 3 razy tj. w lutym, maju i w grudniu).

Na terenie Gminy funkcjonował Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Żyrzynie, czynny w każdą sobotę w godzinach od 7⁰⁰ do 15⁰⁰.

Za odpady dostarczone do PSZOK właściciele nieruchomości z terenu Gminy Żyrzyn nie dokonują żadnych dodatkowych opłat.

Do PSZOK usytuowanego w Żyrzynie przy ul. Powstania Styczniowego 15 właściciele nieruchomości mogli dostarczać następujące rodzaje odpadów: zużyte opony, meble i odpady wielkogabarytowe, odpady zbierane selektywnie (szkło, papier i tekturę, tworzywa sztuczne i metale), popiół paleniskowy, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, chemikalia i opakowania po środkach ochrony roślin, odpady pochodzące z remontów mieszkań prowadzonych samodzielnie, baterie i akumulatory, odpady zielone i inne odpady ulegające biodegradacji, przeterminowane leki.

Na terenie Gminy Żyrzyn nie przetwarzano odpadów komunalnych.

Wszystkie odpady za pośrednictwem Zakładu Usług Komunalnych w Puławach transportowane były i przekazywane do: Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Puławach oraz Kompostowni w Puławach przy ul. Komunalnej.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. liczba osób zameldowanych na terenie Gminy Żyrzyn wynosiła **6 508**, w tym 40 osób zameldowanych na pobyt czasowy.

Zgodnie ze złożonymi deklaracjami systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, na dzień 31.12.2020 r. objętych było **5 307** osób, od których odebrano **2.495,48 Mg** odpadów (**470,22 kg/mieszkańca**). W 2019 r. odebrano 2.265,59 Mg odpadów (413,96 kg/mieszkańca).

Z nieruchomości niezamieszkałych i od mieszkańców w 2020 roku odebrano 955,28 Mg odpadów, z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych odebrano 384,20 Mg. Dodatkowo z PSZOK zagospodarowane zostało przez Gminę 1.156 Mg gruzu budowlanego, gruz po skruszeniu został użyty do remontu dróg gruntowych.

Różnica pomiędzy liczbą osób zameldowanych, a objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wynika m.in. z tego, że znaczna część uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zamieszkania.

Wśród osób czynnych zawodowo wielu mieszkańców wykonuje swoją pracę w odległych miastach lub innych krajach. Są również osoby zameldowane, które od wielu już lat nie mieszkają na terenie Gminy Żyrzyn.

Na bieżąco prowadzone są działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzanie ich ze stanem faktycznym oraz wzywianie właścicieli nowo wybudowanych i zamieszkałych nieruchomości do złożenia deklaracji na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

W 2020 r. na 1 mieszkańca gminy przypadało **148,11 kg** selektywnie zebranych odpadów komunalnych oraz **104,26 kg** niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Natomiast w 2019 r. na 1 mieszkańca gminy przypadało 111,93 kg selektywnie zebranych odpadów i 106,02 kg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Na uwagę zasługuje ogólny wzrost zebranych odpadów komunalnych przypadający na 1 mieszkańca. Nastąpiła zmiana proporcji zebranych odpadów komunalnych na korzyść odpadów zbieranych w sposób selektywny. Wynika to głównie z ustawowego obowiązku selektywnego zbierania odpadów oraz większej świadomości ekologicznej mieszkańców, na co wpłynęło m.in. dostarczanie właścicielom nieruchomości wraz z harmonogramem odbioru odpadów ulotek zawierających informacje o rodzaju odpadów, jakie powinny być gromadzone w poszczególnych workach. Zamieszczenie tej informacji na stronie internetowej Urzędu Gminy oraz na tablicach ogłoszeń w sołectwach ma również wpływ na poprawę selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

L.p.	Rodzaj odebranych odpadów w kg/mieszkańca	2019 r.		2020 r.	
		Ogółem	PSZOK	Ogółem	PSZOK
1.	selektywne	111,93	43,07	148,11	44,13
2.	zmieszane	106,02	30,78	104,26	28,25
3.	gruz	197,39	197,39	217,83	217,83
SUMA		415,34	271,24	470,20	290,21

Głównym kosztem funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest koszt odbioru i zagospodarowania odpadów. Wydatki poniesione w 2020 roku w ramach gospodarki odpadami komunalnymi to kwota – **1.392.932,34zł**, w tym koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych – **1.259.516,82zł**.

Wydatki poniesione w 2019 roku w ramach gospodarki odpadami komunalnymi to kwota – 944.899,67 zł, w tym koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych – 875.290,85zł.

Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2020 roku wyniosły – **1.106.599,62 zł**. Różnica pomiędzy wydatkami, a wpływami w wysokości – **286.332,72 zł** została pokryta z budżetu gminy.

Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2019 roku wyniosły 821.119,72 zł. Różnica pomiędzy wydatkami, a wpływami w wysokości 123.799,95 zł została pokryta z budżetu gminy.

2019 r.			2020 r.		
Koszty	Przychody	Deficyt	Koszty	Przychody	Deficyt
944.899,67 zł	821.119,72 zł	123.799,95 zł	1.392.932,34 zł	1.106.599,62 zł	286.332,72 zł

W celu wyegzekwowania zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2020 roku zostało wysłanych 120 upomnień na kwotę – 33.630,41 zł z tego wystawiono 64 tytuły wykonawcze do egzekucji przez Urząd Skarbowy na kwotę – 18.516,30 zł. W 2020 r. wyegzekwowano zaległości na kwotę – 10.559,62 zł.

W celu wyegzekwowania zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2019 roku zostało wysłanych 96 upomnień na kwotę – 24.514,98 zł, z tego wystawiono 87 tytuły wykonawcze do egzekucji przez Urząd Skarbowy na kwotę – 20.405,50 zł. W 2019 r. wyegzekwowano zaległości na kwotę – 22.258,11 zł.

Pogłębiającym się zjawiskiem jest brak zbilansowania się wydatków przeznaczanych na funkcjonowanie systemu zbierania odpadów komunalnych z dochodami osiąganymi z tytułu opłat.

W 2020 r. w związku z epidemią COVID -19, odpady komunalne z gospodarstw domowych objętych kwarantanną były odbierane przez firmę Utylimed Sp. z o.o z Lublina.

W 2020r. rozpoczęte zostały prace związane z przeniesieniem PSZOK z Żyrzyna do Borysowa, wykonano bramę wjazdową i zakupiono materiały do budowy wiaty na odpady wielkogabarytowe i papier. Wydano na ten cel – **12.516,81 zł.**

Priorytetem dla Gminy Żyrzyn na kolejne lata jest ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów poprzez uświadamianie mieszkańców (dalszą ich edukację) w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, poprawa selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz sortowania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia określonych przepisami poziomów odzysku i recyklingu odpadów oraz zmniejszenie masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

4.5 Ład przestrzenny

Podstawowym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żyrzyn, które zostało przyjęte przez Radę Gminy Żyrzyn w dniu 21 sierpnia 2013r. uchwałą Nr XXII/138/2013.

W latach 2016-2017 została dokonana zmiana studium na wybranych obszarach, przyjęta uchwałą Nr XXVI/182/2018 Rady Gminy Żyrzyn z dnia 23 lutego 2018 r., spowodowana zgłoszeniem w latach 2013-2015 przez mieszkańców gminy potrzeb wykraczających poza ustalenia obowiązującego wówczas studium.

Zmiana ta wykonana dla wyodrębnionych obszarów gminy spowodowała dokonanie, zarówno w części tekstowej jak i graficznej studium, zmian w odniesieniu do wszystkich treści, które w wyniku wprowadzonej zmiany przestały być aktualne (zgodnie z art. 9 ust. 1 p. 3a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Studium jest dokumentem planistycznym o charakterze ogólnym, obejmującym obszar całej gminy. Istotą Studium jest określenie polityki przestrzennej gminy i lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, w oparciu o diagnozę uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego.

Ustalenia zawarte w tym dokumencie są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych, w których to następuje uszczegółowienie zasad zagospodarowania terenów.

Podstawowym środkiem realizacji polityki przestrzennej Gminy Żyrzyn jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Jak pokazuje praktyka, często jest to jedyny skuteczny sposób zarządzania przestrzenią, zapewniający zrównoważenie interesu ogółu z interesami jednostek.

Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2020 r. obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objęto 12 800 ha, co stanowi 100 % powierzchni gminy.

W granicach administracyjnych Gminy Żyrzyn w roku 2020 obowiązywało pięć miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, sporządzonych na podstawie obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

- 1) ogólny miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Żyrzyn zatwierdzony Uchwałą Nr XIII/69/2003 Rady Gminy Żyrzyn z dnia 29 grudnia 2003r. (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego Nr 39 poz. 861 z dnia 10 marca 2004r.),
- 2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Gminie Żyrzyn dla określonych terenów - I etap zatwierdzony uchwałą Nr XI/75/2016 Rady Gminy Żyrzyn z dnia 16 marca 2016 r., (ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego z 2016r. poz. 1618 z dnia 20 kwietnia 2016r.),
- 3) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla określonych terenów położonych w miejscowości Żyrzyn zatwierdzony uchwałą Nr XI/74/2016 Rady Gminy Żyrzyn z dnia 16 marca 2016 r., (ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego z 2016r. poz. 1617 z dnia 20 kwietnia 2016 r.),

- 4) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Żyrzyn dla określonych terenów - I etap zatwierdzony uchwałą Nr XXIII/165/2017 Rady Gminy Żyrzyn z dnia 6 listopada 2017r., (ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego z 2018 r. poz. 2013 z dnia 12 stycznia 2018r.),
- 5) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Żyrzyn dla określonych terenów - I etap zatwierdzony uchwałą Nr X/80/2020 Rady Gminy Żyrzyn z dnia 27 stycznia 2020 r., (ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego z 2020 r. poz. 2728 z dnia 12 maja 2020 r.).

Posiadanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pozwala na prowadzenie przez Gminę Żyrzyn właściwej polityki przestrzennej.

Efektywne prowadzenie tej polityki ma istotny wpływ nie tylko na atrakcyjność wizualną czy funkcjonalną przestrzeni lokalnej, pośrednio może również decydować o atrakcyjności gminy jako ośrodka gospodarczego, edukacyjnego, kulturalnego, turystycznego itp.

Realizując obowiązek tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych mieszkańców gminy, tworzenia komfortowych i bezpiecznych warunków mieszkaniowych, jak również w związku z zainteresowaniem inwestorów pozyskaniem terenów przemysłowych i inwestycyjnych, nieustannie analizowana jest możliwość szybkiego wprowadzania zmian w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

W 2020 roku zaobserwować można było rosnące zainteresowanie nieruchomościami gruntowymi położonymi na terenie Gminy Żyrzyn, co wyraża się między innymi we wzroście liczby składanych wniosków o wydanie wypisu i wyrysu z MPZP oraz dokonanych zmianach własnościowych.

Zainteresowanie inwestorów pozyskaniem nowych terenów pod inwestycje oraz osób prywatnych poszukujących terenów pod zabudowę jednorodzinną wiąże się również z dużą ilością wniosków kierowanych do Wójta o zmiany w SUiKZP i MPZP.

W okresie od 01.01.2020r. do 18.12.2020r. Wójt Gminy wydał 18 decyzji z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego w sprawie naliczenia opłaty planistycznej.

Kwota jaka wpłynęła do budżetu gminy z tego tytułu to **62.766,00 zł.**

Jedna decyzja wydana w tym okresie została zaskarżona do SKO i nadal trwa postępowanie odwoławcze. Kwota opłaty planistycznej w przypadku tej decyzji wynosi 51.865,60 zł.

W miesiącu grudniu 2020r. zostały wszczęte **3** postępowania w sprawie ustalenia jednorazowej opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości, decyzje w przedmiotowych postępowaniach zostaną wydane w roku 2021.

4.6 Infrastruktura drogowa i komunikacja

Gmina Żyrzyn posiada do utrzymania 59,542 km dróg o kategorii drogi gminnej, z tego:

- Dróg o nawierzchni twardej ulepszonych bitumicznie – 31,347 km
- Dróg o nawierzchni twardej ulepszonej kostką – 1,678 km,
- Dróg o nawierzchni twardej ulepszonych tłuczniem – 6,562 km
- Dróg gruntowych wzmocnionych żwirem i żużlem – 6,442 km
- Dróg gruntowych naturalnych (z gruntu rodzimego) – 13,513 km

Na mocy uchwały Nr VII/50/2019 z dnia 30 września 2019r. w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg gminnych, Gmina Żyrzyn zwiększyła swój stan posiadania przejmując z dniem 1 stycznia 2020 r. od Powiatu Puławskiego drogę w Osinach o długości 2,948 km.

Na mocy uchwały Nr XII/102/2020 z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie zaliczenia dróg wewnętrznych do kategorii dróg gminnych, zwiększono ilość dróg gminnych na terenie Gminy Żyrzyn o następujące odcinki:

- 1) droga wewnętrzna o nawierzchni asfaltowej (działka ewidencyjna nr 1374 obręb Bałtów) na odcinku o długości 773 m od drogi powiatowej nr 2501L,
- 2) droga wewnętrzna o nawierzchni asfaltowej (działka ewidencyjna nr 775 i 774 obręb Borysów) na odcinku o długości 768 m od drogi powiatowej nr 2502L do drogi gminnej nr 107465L,
- 3) droga wewnętrzna o nawierzchni asfaltowej (działka ewidencyjna nr 897 obręb Borysów) na odcinku o długości 640 m od drogi powiatowej nr 2502L do drogi powiatowej nr 2502L,
- 4) droga wewnętrzna o nawierzchni asfaltowej (działka ewidencyjna nr 400 obręb Osiny) na odcinku o długości 840 m od drogi wojewódzkiej nr 824,
- 5) droga wewnętrzna o nawierzchni asfaltowej (działka ewidencyjna nr 2596, 806/1, 1004 obręb Osiny) na odcinku o długości 374 m od drogi wojewódzkiej nr 824,
- 6) droga wewnętrzna o nawierzchni asfaltowo-szutrowej (działka ewidencyjna nr 231/2 obręb Parafianka oraz 1012/2 obręb Skrudki) na odcinku o długości 1125 m od drogi powiatowej nr 2500L do drogi serwisowej przy trasie S17,
- 7) droga wewnętrzna o nawierzchni szutrowej (działka ewidencyjna nr 234 i 251 obręb Parafianka) na odcinku o długości 900 m od drogi wewnętrznej (działka ewidencyjna nr 231/2 obręb Parafianka),
- 8) droga wewnętrzna o nawierzchni asfaltowej (działka ewidencyjna nr 1742/2 obręb Żyrzyn) na odcinku o długości 578,80 m od drogi wojewódzkiej (byłej DK17) do drogi gminnej nr 107468L.

W 2020 r. na terenie Gminy wykonane zostały i oddane do użytkowania nowe odcinki dróg asfaltowych o łącznej długości **4,959 km i wartości 2.231.967,91 zł.**

Wykonano projekty oświetlenia w Zagrodach, Parafiance, Żyrzynie i Kośminie oraz rozpoczęto budowę oświetlenia dróg w Kośminie i w Żyrzynie za kwotę – **73.874,95 zł**, jest to początek planowanej modernizacji i rozbudowy oświetlenia ulicznego na terenie Gminy opartej na zastosowaniu lamp energooszczędnych.

W 2021r. Gmina planuje wykonanie następujących odcinków dróg asfaltowych (3,008 km) z wykorzystaniem dofinansowania z Funduszu Dróg Samorządowych, które rozpoczęto w 2020r.:

- „Przebudowa ciągu dróg gminnych: nr 112993L od km 0+503,50 do km 2+869,20 w miejscowościach Żyrzyn – Wola Osińska oraz nr 107454L od km 0+004,50 do km 0+720,00 w miejscowości Żyrzyn”, wartość całkowita – 1.447.969,17 zł, w tym dofinansowanie z FDS – 60%.
- „Przebudowa drogi wewnętrznej – dz. nr. ew. 35/1 (obr. Parafianka) i dz. nr ew. 180/1 (obr. Cezaryn), na odcinku dł. 643 mb, w miejscowości Parafianka, Gmina Żyrzyn”, wartość całkowita – 297.031,00 zł, w tym dofinansowanie z FDS – 60%.

Gmina złożyła w 2020r. wniosek o dofinansowanie z FDS na kwotę – 1.330.000,00 zł na przebudowę ciągu dróg w miejscowości Parafianka o długości 3,217 km, które planujemy zrealizować w 2021 r. (całkowita wartość inwestycji wynosi – 1.900.000,00 zł).

Dodatkowo planujemy wykonać w 2021r. z udziałem dotacji celowej Marszałka Województwa Lubelskiego modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych - nr 107471L w msc. Wilczanka na odc. od km 0+008 do km 0+708”.

Potrzeby komunikacyjne na terenie Gminy realizuje dwóch przewoźników: Miejski Zakład Komunikacji w Puławach i Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Rykach. Stosowne porozumienia w tej sprawie Wójt Gminy Żyrzyn podpisał z Prezydentem Miasta Puławy i Burmistrzem Miasta Ryki.

MZK Puławy w 2020 r. realizowało połączenia z Puław z następującymi miejscowościami Gminy Żyrzyn: Osiny, Bałtów, Borysów, Żyrzyn, Zagrody, Kotliny, Żerdź, Skrudki, Wilczanka i Wola Osińska.

W 2019r. Rada Gminy Żyrzyn w dniu 25 listopada 2019r. podjęła uchwałę Nr VIII/66/2019 w sprawie porozumienia z Gminą Ryki w zakresie transportu zbiorowego.

W styczniu 2020r. uruchomiony został transport zbiorowy na trasie Ryki – Żyrzyn - Puławy, który obsługuje sołectwa: Kośmin, Kol. Kośmin, Cezaryn, Jaworów, Parafiankę, Żerdź i Żyrzyn. Mieszkańcy Strzyżowic mogą korzystać z przystanku przy wjeździe do Kośmina.

Dotacja, jaką przekazaliśmy z tytułu dopłat do komunikacji i transportu zbiorowego w 2020 r. to kwota – **368.261,00 zł**, w tym dla Gminy Miasto Puławy (MZK) – **309.880,00 zł**.

W 2020 r. zrealizowaliśmy projekt pn. „Rozwój zrównoważonego transportu łączącego Miasto Puławy i jego obszar funkcjonalny – etap II ”dzięki któremu zostało wybudowanych 12 szt. peronów i wiat przystankowych na terenie Gminy Żyrzyn za kwotę – **159.983,05 zł**.

4.7 Oświata i wychowanie

Na terenie gminy funkcjonowały trzy szkoły podstawowe: w Osinach, Skrudkach i Żyrzynie. Funkcjonowało również Gminne Przedszkole w Żyrzynie – do czerwca 2020 r. z 3 oddziałami zamiejscowymi w Kośminie, Skrudkach i Osinach, natomiast od września 2020 z 2 oddziałami zamiejscowymi w Skrudkach i Osinach.

Nazwa placówki oświatowej	Liczba uczniów stan na 31.12.2020r.
Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Żyrzynie	332
Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Skrudkach	140
Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Osinach	75
Gminne Przedszkole im. Misia Uszatka w Żyrzynie	168+15 (żłobek)

Stan zatrudnienia nauczycieli w poszczególnych placówkach oświatowych (stan na 30 września 2020 r.):

Nazwa placówki oświatowej	Zatrudnieni ogółem liczba osób	Liczba etatów	Nauczyciele stażyści osoby/etaty	Nauczyciele kontraktowi osoby/etaty	Nauczyciele mianowani osoby/etaty	Nauczyciele dyplomowani osoby/etaty
Szkoła Podstawowa w Żyrzynie	36	36,00	0 0	0 0	7 7	29 29
Szkoła Podstawowa w Skrudkach	24	18,34	0 0	6 3,92	6 4,75	12 9,67
Szkoła Podstawowa w Osinach	26	13,38	1 0,22	5 2,46	2 0,11	18 10,59
Przedszkole Gminne w Żyrzynie	18	14,67	1 0,36	3 2,31	7 6	7 6

**Stan zatrudnienia pracowników administracyjnych i personelu pomocniczego
w poszczególnych placówkach oświatowych:**

Nazwa placówki oświatowej	Zatrudnienie ogółem liczba osób osoby/etaty	Pracownicy administracyjni osoby/etaty	Personel pomocniczy (pracownicy gospodarczy, woźne, sprzątaczk)	Pracownicy kuchni (intendentka, kucharki) osoby/etaty
Szkoła Podstawowa w Żyrzynie	18	1	13	4
	18,00	1	13	4
Szkoła Podstawowa w Skrudkach	6	1	5	0
	5,50	1	4,50	0
Szkoła Podstawowa w Osinach	4	1	3	0
	4	1	3	0
Przedszkole Gminne w Żyrzynie	12	1	7	4
	11	0,75	6,25	4

Średnio do jednej klasy w poszczególnych szkołach w 2020 r. uczęszczała taka sama liczba uczniów jak w 2019r. :

- 1) w Szkole Podstawowej w Żyrzynie – 20 uczniów,
- 2) w Szkole Podstawowej w Skrudkach – 16 uczniów,
- 3) w Szkole Podstawowej w Osinach – 10 uczniów.

Do jednego oddziału przedszkolnego uczęszczało średnio 21 dzieci. W Przedszkolu funkcjonowała także grupa żłobkowa licząca 15 dzieci (stan ten jest identyczny, jak w 2019r).

Średnio na jednego zatrudnionego nauczyciela w poszczególnych szkołach w 2020 r. przypadała taka sama liczba uczniów, jak wykazywana w 2019r.:

- 1) w Szkole Podstawowej w Żyrzynie – 9 uczniów,
- 2) w Szkole Podstawowej w Skrudkach – 6 uczniów,
- 3) w Szkole Podstawowej w Osinach – 3 uczniów.

Na jednego nauczyciela w Przedszkolu przypadało 9 dzieci i stan ten nie zmienił się w stosunku do 2019r.

We wszystkich szkołach na terenie Gminy w 2020 r. odbywała się nauka języka angielskiego i niemieckiego. W Przedszkolu Gminnym w Żyrzynie odbywały się zajęcia z języka angielskiego.

W 2020 r. uczniowie uczęszczający do szkół podstawowych otrzymali stypendia za wybitne osiągnięcia w nauce. Ogółem we wszystkich szkołach przyznano stypendia 74 uczniom na kwotę – **8.880,00 zł.**

Egzamin ósmoklasisty

W czerwcu 2020 roku został przeprowadzony po raz drugi egzamin ósmoklasisty.

Do egzaminu przystąpiło w naszej Gminie w sumie 60 uczniów w tym 12 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Osinach, 14 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Skrudkach oraz 34 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Żyrzynie. Jeden uczeń z S.P. Żyrzyn miał arkusz w wersji dostosowanej—do swoich potrzeb i jeden uczeń był zwolniony z egzaminu. Pozostali uczniowie rozwiązywali zadania w arkuszach w wersji standardowej.

W Gminie Żyrzyn wyniki tego egzaminu przedstawiają się w poszczególnych szkołach następująco:

Szkoła Podstawowa im. ks. J Twardowskiego w Osinach

Średni wynik w Szkole

Język Polski - 68 %

Matematyka - 57 %

Język angielski - 56 %

Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Skrudkach

Średni wynik w Szkole

Język Polski - 63 %

Matematyka - 45 %

Język angielski - 36 %

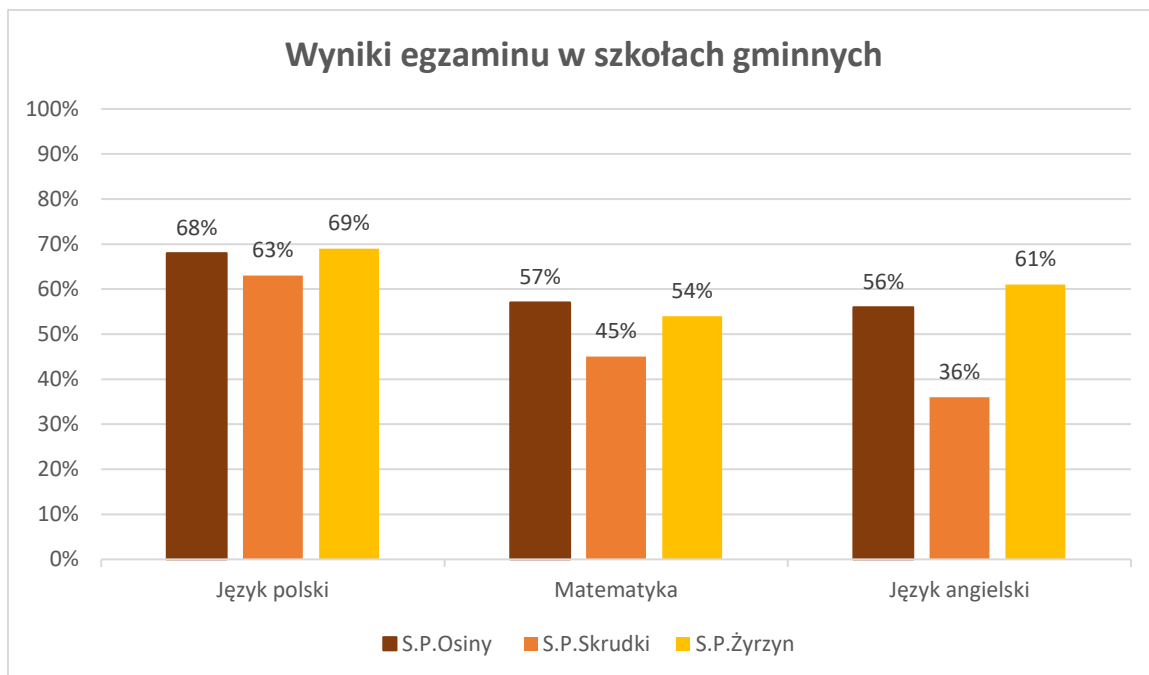
Szkoła Podstawowa im. A. Mickiewicza w Żyrzynie

Średni wynik w Szkole

Język Polski - 69 %

Matematyka - 54 %

Język angielski - 61 %

Średni wynik Gminy Żyrzyn

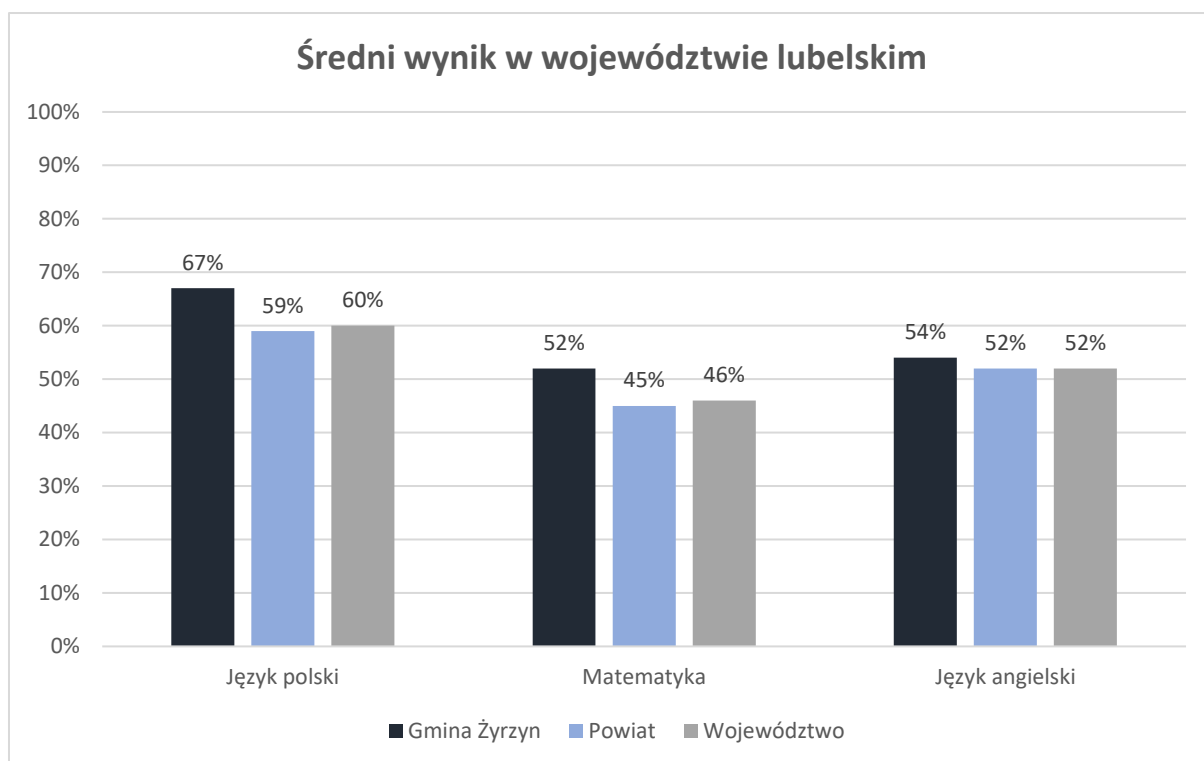
Język Polski - 67 %
 Matematyka - 52 %
 Język angielski - 54 %

Średni wynik powiatu puławskiego

Język Polski - 59 %
 Matematyka - 45 %
 Język angielski - 52 %

Średni wynik województwa lubelskiego

Język Polski - 60 %
 Matematyka - 46 %
 Język angielski - 52%

W 2020 r. na terenie gminy zorganizowane było dowożenie dla uczniów ze Szkoły Podstawowej w Żyrzynie, Szkoły Podstawowej w Osinach, Szkoły Podstawowej w Skrudkach i Przedszkola w Żyrzynie. Wydatki ogółem poniesione na dowożenie uczniów do szkół wyniosły – **295.415,91 zł.**

**Projekty realizowane przez placówki oświatowe (SAPO) w 2020r.
z udziałem środków zewnętrznych :**

Lp.	Nazwa zadania	Wydatki ogółem w 2020r. w zł	Otrzymane środki zewnętrzne w 2020 r. w zł
1.	„Polska cyfrowa – zdalna szkoła i zdalna szkoła + ”	121.635,99	114.999,00
2.	„Edukacja w Gminie Żyrzyn”	82.892,05	156.652,44
3.	„Placówki Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży gmin wiejskich obszaru funkcjonalnego Miasta Puławy”	343.552,13	0,00
4.	„Żłobek dla malucha – szansą na powrót do aktywności zawodowej rodzica”	65.650,00	48.000,00

5.	„Nasze maluszki”	50.000,00	0
6.	„Rozwój zintegrowanych usług społecznych w gminach wiejskich powiatu puławskiego – Gmina Żyrzyn”	381.082,63	250.000,00
7.	„Rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży gmin wiejskich powiatu puławskiego”	505.143,51	596.975,76

4.8 Kultura, sport i rekreacja

W gminie w 2020r. funkcjonowała jedna Biblioteka Gminna z filią w Osinach i czterema punktami bibliotecznymi: w Szkole Podstawowej w Żyrzynie oraz świetlicach wiejskich w Kotlinach, Strzyżowicach i Woli Osińskiej.

Księgozbiór na dzień 1 stycznia 2020r. wynosił 20 170 woluminów, zaś na koniec roku – 20 732 woluminów.

Na początku 2020r. biblioteka zarejestrowała 1 169 czytelniczek i czytelników, a na koniec roku liczba ta wynosiła 682 osób. Spadek liczby czytelników spowodowany był czasowym zamknięciem biblioteki z uwagi na wprowadzone obostrzenia związane z walką z epidemią koronawirusa.

Biblioteka zatrudnia łącznie 5 osób, z tego w Bibliotece w Żyrzynie pracują 3 osoby w ramach pełnego etatu (dyrektor biblioteki, starszy bibliotekarz i animator kultury prowadzący zajęcia świetlicowe) oraz główna księgowa w ramach 1/4 etatu. W Osinach zatrudniona była jedna bibliotekarka w ramach 3/4 etatu.

W poszczególnych bibliotekach użytkowanych jest 8 komputerów, w tym 5 przeznaczonych dla czytelników.

W 2020r. Biblioteka Gminna zorganizowała następujące wydarzenia:

- Spektakl „Błaszany Bębenek”,
- Warsztaty garncarskie,
- Warsztaty „Niesamowity Świat Robotów”,
- Warsztaty „Ogród w słoiku”,
- Warsztaty malarstwa.

W 2020r. na prowadzenie Biblioteki i upowszechnianie czytelnictwa Gmina wydała kwotę – **266.900,00 zł.**

Na początku 2020r. w Gminie funkcjonowało 8 świetlic w: Kotlinach, Zagrodach, Woli Osińskiej, Borysowie (przeniesiona na czas remontu z Bałtowa), Osinach, Strzyżowicach i Kośminie, a także w Żyrzynie przy Bibliotece Gminnej.

W świetlicy, która jest prowadzona przez Bibliotekę w Żyrzynie zatrudnione są 2 osoby, jedna posiadająca wykształcenie plastyczne, pracująca w ramach pełnego etatu, drugą osobą jest muzyk pracujący na umowę zlecenie z chórem gminnym.

W pozostałych świetlicach są zatrudnieni opiekunowie w ramach umów-zlecenia, którzy prowadzą zajęcia w ramach 8 godzin tygodniowo.

W 2020r. po zakończeniu prac termomodernizacyjnych wznowiona została działalność świetlicy w Bałtowie.

Wszystkie świetlice są wyposażone w komputery z dostępem do Internetu.

Wydatki ponoszone w 2020r. na utrzymanie świetlic to kwota – **103.600,69 zł**, w tym:

z programu przeciwdziałania alkoholizmowi – 57.271,88 zł (z tego: 56.906,00 zł – umowy zlecenia opiekunów). Pozostała kwota w wysokości – 46.328,81 zł wydatkowana została na zakup energii elektrycznej, opłaty za internet, drobne remonty, przeglądy pieców grzewczych i zakupy bieżące (materiały biurowe, toner do drukarek, środki czystości).

Wydatki ponoszone w 2020r. są wyraźnie niższe niż ponoszone w 2019r., ale związane było to z okresowym zawieszaniem działalności świetlic z uwagi na COVID-19.

Działalność świetlic w 2020r. z uwagi na panującą epidemię koronawirusa została bardzo ograniczona. Zawieszona została realizacja zajęć prowadzonych w ramach umów – zlecenia.

W Zagrodach w ramach projektu „Placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży gmin miejskiego obszaru funkcjonalnego Miasta Puławy” utworzona została świetlica środowiskowa dla dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 16 lat.

W 2020 roku w świetlicy w Zagrodach pracowały dwie opiekunki oraz jedna sprzątaczką.

Na zajęcia uczęszczało 20 dzieci. Zajęcia w świetlicy środowiskowej w Zagrodach odbywały się 5 razy w tygodniu od poniedziałku do piątku w godzinach 15.00 do 19.00.

Świetlica pełni funkcję opiekuńczą i specjalistyczną. Zajęcia opiekuńcze obejmują opiekę, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę oraz zajęcia sportowe.

W ramach zajęć świetlicowych organizowane są dla dzieci różnego rodzaju wyjazdy edukacyjne, spotkania rodzinne, wyjazdy do kina.

Dla dzieci biorących udział w projekcie, uczestniczących w zajęciach świetlicy w Zagrodach zorganizowane zostało spotkanie rodzinne z okazji Dnia Babci i Dziadka, Walentynkowe spotkanie rodzinne oraz spotkanie na Dzień Chłopaka.

Dzieci wraz z rodzicami uczestniczyły w rodzinnej sesji zdjęciowej.

Ze względu na obostrzenia wynikające z pandemii, jaka panuje w naszym kraju oraz ze względu na bezpieczeństwo uczestników zajęcia wyjazdowe w świetlicy w Zagrodach nie były organizowane.

W świetlicy prowadzone były zajęcia plastyczno – techniczne, na których dzieci samodzielnie wykonywały różnego rodzaju prace, ozdoby, dekoracje, stroiki, upominki dla najbliższych. Przeprowadzone były zajęcia z projektowania, na których dzieci zaprojektowały na papierze strony do lubianej przez siebie gry.

Prowadzone były również zajęcia tematyczne, które dostosowywane były do zainteresowań i potrzeb dzieci. Dzieci na zajęciach świetlicowych uczyły się myślenia strategicznego poprzez gry planszowe, symulacje, teleturnieje, eksperymenty, planując i przewidując.

W związku z nauką zdalną jaka została wprowadzona w 2020 r. dzieci z zachowaniem zasad bezpieczeństwa bardzo często korzystały z pomocy opiekunek w odrobieniu prac domowych, a także aby nadrobić zaległości szkolne.

Świetlica w Żerdzi została utworzona dla dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 16 lat w ramach projektu „Rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży gmin wiejskich Powiatu Puławskiego”

Zajęcia w świetlicy w Żerdzi prowadzone były 5 dni w tygodniu od poniedziałku do piątku w godzinach od 15.00 do 19.00. Świetlica pełni funkcję opiekuńczą jak i specjalistyczną. Zatrudniony tam został personel merytoryczny: 2 opiekunki, 1 logopeda, 1 psycholog oraz 2 terapeutów prowadzących zajęcia specjalistyczne.

W ramach zajęć świetlicowych zorganizowana została dyskoteka walentynkowa i wyjazd do „Baśniogrodu” w Puławach. Dzieci wzięły udział w spektaklu pt. „Zaczarowany medalion”. Dbając o rozwój kompetencji kulturalnych i społecznych dzieci uczestniczyły w lekcji muzealnej i warsztatach przeprowadzonych przez pracowników Muzeum Czartoryskich w Puławach. Zorganizowane zostały również spotkania rodzinne z okazji „Dnia Kobiet” oraz z okazji „Dnia Ojca”.

Opiekunki nawiązały porozumienie z Fundacją „Obok Nas”, która przygotowała świąteczne paczki dla dzieci, będących uczestnikami projektu.

Zajęcia opiekuńcze obejmowały opiekę, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zajęcia sportowe, gry i zabawy. Prowadzono zajęcia plastyczne i techniczne, kształtujące umiejętności dzieci. W zajęciach organizowanych w świetlicy w Żerdzi w roku 2020 uczestniczyło 22 dzieci.

Od 2019r. przy Szkole Podstawowej w Żyrzynie funkcjonuje hala sportowa. Hala ta jest ogólnodostępna dla zorganizowanych grup mieszkańców Gminy Żyrzyn. Korzystają z niej uczniowie wszystkich szkół podstawowych, przedszkola, kluby sportowe oraz grupy sportowe nieformalne.

Hala wyposażona jest w dużą salę sportową, siłownię, małą salę fitness, szatnie, łazienki z prysznicami oraz magazyn.

Podobnie, jak w innych obiektach sportowych w 2020r. działalność była tam ograniczona.

Hala była także wykorzystywana do odbywania sesji Rady Gminy Żyrzyn, gdyż z uwagi na swoją powierzchnię można było tam obrady organizować w sposób bezpieczny.

Na terenie Gminy w 2020r. funkcjonowały boiska sportowe do piłki nożnej w: Żyrzynie (2) i w Skrudkach, a także 2 boiska do piłki siatkowej plażowej w Żyrzynie.

W Żyrzynie działał również kompleks boisk Orlik, gdzie zajęcia z dziećmi i młodzieżą prowadziło 2 instruktorów.

Istnieją również małe boiska wielofunkcyjne w Kotlinach, Żyrzynie, Bałtowie, Osinach, Kośminie i Żerdzi.

Na terenie Gminy najprężniej działającym klubem sportowym jest GLKS „Żyrzyniak Żyrzyn.” W 2020r. zawodnicy rozegrali ogółem 54 mecze, uczestnicząc w turniejach mistrzowskich i towarzyskich.

Seniorzy Klasy „A” rozegrali 27 meczy, do których zgłoszonych było 29 zawodników. Zawodnicy z roczników 2007-2009 rundę wiosenną rozegrali jako „Młodzik Starszy”, a od rundy jesiennej występują jako „Trampkarz Młodszy”. Łącznie 21 zawodników (w tym 1 dziewczynka) z tej grupy uczestniczyło w 11 meczach.

Od rundy jesiennej do rozgrywek została zgłoszona drużyna „Orlika Młodszego” – jest to grupa 17 zawodników z roczników 2011-2013. Drużyna ta rozegrała 5 turniejów ligowych – w każdym po 3 mecze oraz jeden mecz sparingowy.

Od 25 sierpnia 2020r. w Klubie prowadzone były zajęcia z grupą naborową z małymi dziećmi z rocznika 2014-2015. Zajęcia te cieszyły się dużym zainteresowaniem, na treningi uczęszczała grupa 18 zawodników.

Od stycznia 2020r. w Klubie prowadzone były treningi sekcji piłki siatkowej, w których uczestniczyło 16 osób z roczników 2004-2006 (12 chłopców i 4 dziewczyny) oraz od grudnia 2020r. – 12 osób (10 chłopców i 2 dziewczyny) z rocznika 2007-2009.

Treningi wszystkich grup prowadzone były przez 6 trenerów, odbywały się dwa razy w tygodniu po 1,5 godz. i trwały do 23 grudnia 2020r. W okresie od 15 marca do 4 maja 2020r. zajęcia i rozgrywki były zawieszane z powodu obostrzeń związanych z wprowadzeniem stanu epidemii. Trenerzy byli w tym czasie w stałej łączności ze swoimi zawodnikami, przekazując im instrukcje do indywidualnych ćwiczeń.

Zawodnicy trenujący w GLKS „Żyrzyniak” osiągają bardzo dobre wyniki sportowe.

Seniorzy klasy „A” w rundzie jesiennej zakończyli sezon na 2 miejscu z dorobkiem 40 punktów. Młodzicy Starsi w sezonie 2019/2020 zajęli 1 miejsce wśród 6 drużyn, nie przegrywając żadnego spotkania, a w rundzie jesiennej jako Trampkarze Młodszy zajmowali 3 miejsce z dorobkiem 13 punktów. Drużyna Orlika Młodszego rozegrała 5 turniejów. Zgodnie z Regulaminem Lubelskiego Związku Piłki Nożnej nie prowadzi się klasyfikacji w tej kategorii wiekowej.

Sekcja piłki siatkowej była planowana do zgłoszenia w rozgrywkach Amatorskiej Ligi Siatkówki w Rykach, ale z uwagi na obostrzenia epidemiologiczne rozgrywki do końca grudnia 2020r. nie zostały rozpoczęte.

W 2020r. działalność rozpoczął Uczniowski Klub Sportowy „Żyrzyn Taekwondo Team”.

Klub ten prowadził zajęcia w Szkole Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Żyrzynie.

W Klubie zrzeszonych jest 72 uczniów. Zajęcia prowadzone były przez 2 trenerów i odbywały się w dwóch grupach wiekowych: I grupa młodszą (klasy I-III) – 1 godzina/2 razy w tygodniu i II grupa starszą (klasy IV-VIII) – 1,5 godziny/2 razy w tygodniu.

Zajęcia prowadzone w I grupie służyły kształtowaniu ogólnej sprawności fizycznej. Ponadto dzieci uczyły się koreańskiej sztuki samoobrony oraz zapoznawały z pięcioma filarami taekwondo jakimi są: uprzejmość, uczciwość, wytrwałość, samokontrola i niezłomny duch.

Uczestnicy zajęć z grupy II doskonalili sztukę samoobrony, wykonując ćwiczenia gimnastyczne, ucząc się układów oraz zapoznając ze sportowym aspektem taekwondo olimpijskiego (techniką i taktyką walki sportowej). Zawodnicy z grupy II na zajęciach przygotowywali się do udziału w zawodach sportowych.

W 2020 r. na terenie Gminy funkcjonowało – 9 placów zabaw w: Bałtowie, Borysowie, Kośminie, Kotlinach, Osinach, Skrudkach, Parafiance, Zagrodach i Żyrzynie.

4.9 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

W 2020r. policjanci Komisariatu Policji w Kurowie realizując czynności w zakresie pracy dochodzeniowo śledczej wszczęli i przeprowadzili dochodzenia dotyczące 53 postępowań na terenie Gminy Żyrzyn, z tego: 7 postępowań dotyczących nietrzeźwych kierujących pojazdami mechanicznymi, 9 postępowań dotyczących przemocy w rodzinie, 1 postępowanie dotyczące narkomanii, 13 postępowań dotyczących nie wypełniania obowiązku alimentacyjnego.

Pozostałe postępowania dotyczyły głównie kradzieży, uszczerbku na zdrowiu i uszkodzeniu mienia.

Ponadto policjanci przeprowadzili 61 czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia. Do Sądu skierowano 5 wniosków o ukaranie sprawców przestępstw wynikających z nieprzestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Ujawniono 200 wykroczeń dotyczących bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

W zakresie pracy prewencyjnej policjanci przeprowadzili ogółem 703 interwencje (w tym 78 interwencji domowych) i był to znaczny ich wzrost, gdyż w 2019r. takich interwencji przeprowadzono 212.

Na 10 sprawców nałożono grzywny w drodze mandatów karnych, dotyczących naruszenia zakazu spożywania napoi alkoholowych w miejscu objętym zakazem. W celu wytrzeźwienia do jednostek policji doprowadzono 2 osoby.

Analizując dane z zakresu pracy dochodzeniowej w porównaniu z 2019r. należy stwierdzić, że liczba prowadzonych przez policjantów interwencji w 2020r. wzrosła o 230,0%, a liczba postępowań dotyczących przemocy w rodzinie o 80,0%.

Także ilość nałożonych mandatów na osoby łamiące przepisy ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi wzrosła o 100,0%.

W 2020r. na terenie Gminy działało 9 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w: Bałtowie, Borysowie, Kośminie, Kotlinach, Osinach, Skrudkach, Woli Osińskiej, Żerdzi i Żyrzynie, z tego 2 jednostki (Żyrzyn i Bałtów) są w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.

W 2020 r. na utrzymanie straży pożarnych poniesione zostały wydatki ogółem w wysokości – **238.135,10 zł.**, w tym na wykonanie modernizacji budynków OSP w Żerdzi i w Borysowie – **81.554,26 zł.**

Jednostki OSP z terenu Gminy Żyrzyn wielokrotnie brały udział w różnych działaniach ratowniczych. W 2020r. było to ogółem 88 zdarzeń (w tym 5 fałszywych alarmów).

Ogółem w zdarzeniach uczestniczyło 179 pojazdów, 878 osób, wykorzystano ponad 266m³ wody i 10kg środka neutralizującego. Korzystano 28 razy z hydrantów i 1 raz ze zbiornika sztucznego, ilość podanych prądów gaśniczych – 49.

W prowadzonych akcjach ratowniczych brały udział następujące jednostki z terenu Gminy Żyrzyn:

- 1) OSP Żyrzyn – 74 (w tym 2 fałszywe alarmy),
- 2) OSP Bałtów – 27,
- 3) OSP Skrudki – 15 (w tym 3 wyjazdy poza teren własnego działania)
- 4) OSP Osiny – 9 ,
- 5) OSP Kośmin – 5,
- 6) OSP Borysów – 5 (w tym 1 alarm fałszywy),
- 7) OSP Kotliny – 2.

Zadania inwestycyjne realizowane w 2020 r. na rzecz ochotniczych straży pożarnych to:

- Modernizacja budynku remizy w Borysowie (częściowo z funduszu sołeckiego) ,
- Kontynuacja remontu budynku OSP w Żerdzi (częściowo z funduszu sołeckiego).

4.10 Pomoc społeczna

Uchwałą Rady Gminy Żyrzyn Nr VII/52/2019 z dnia 30 września 2019r. został utworzony w dniu 1 listopada 2019r. Dom Pomocy Społecznej w Żyrzynie i nadano mu Statut.

Po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Żyrzyn o zezwolenie, w dniu 16 czerwca 2020r. Wojewoda Lubelski wydał na czas nieokreślony decyzję zezwalającą Gminie Żyrzyn na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Żyrzynie, z siedzibą przy ul. Tysiąclecia 154 A, przeznaczonego dla osób w podeszłym wieku i osób przewlekle somatycznie chorych, z liczbą miejsc 30.

W 2020 roku zamieszkały w nim 22 osoby: 19 osób w Domu Pomocy Społecznej i 3 osoby w mieszkaniach chronionych.

W tym też roku zatrudnionych w DPS było 13 osób świadczących usługi opiekuńczo – pielęgnacyjno - zdrowotne dla mieszkańców Domu i mieszkań chronionych, 5 osób personelu pomocniczego (obsługa kuchni i panie sprzątające) oraz 3 osoby personelu na stanowiskach administracyjnych.

Kadra DPS była zatrudniana proporcjonalnie do liczby przyjętych mieszkańców, zachowując przepisy Kodeksu Pracy i Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej.

Na koniec roku 2020 zatrudnionych było 21 osób na umowę o pracę i 3 osoby na umowę zlecenie. Część kosztów zatrudnienia była zrefundowana przez Powiatowy Urząd Pracy w Puławach w ramach prac interwencyjnych kwotą – **49.883,57 zł**.

Rok 2020 i czas pandemii COVID-19 był szczególnie trudny dla Domu Pomocy Społecznej ze względu na obowiązujące obostrzenia sanitarne, ale przede wszystkim na brak możliwości odwiedzin i bezpośredniego kontaktu z rodzinami.

Pojawiające się jesienią infekcje u mieszkańców i odpowiedzialność za ich zdrowie, spowodowały, że personel DPS pozostawał w miejscu pracy na tygodniowych dyżurach.

Poszukując rozwiązań służących zabezpieczeniu zdrowia i życia mieszkańców, a co za tym idzie dodatkowych środków na niezbędne leki, środki ochrony osobistej dla mieszkańców i personelu, urządzenia i sprzęt medyczny, testy i dodatkowe zatrudnienie występowaliśmy z wnioskami o wsparcie do Wojewody Lubelskiego i Marszałka Województwa Lubelskiego. Uzyskane wsparcie finansowe w wysokości – **244.586,26 zł.** pozwoliło na doposażenie DPS w profesjonalny sprzęt medyczny (inhalatory, ssaki elektryczne, koncentratory tlenu, lampy bakteriobójcze), a także urządzenia do ozonowania i dezynfekowania rąk, powierzchni i pomieszczeń.

W ubiegłym roku realizowana była także usługa opieki wytchnieniowej dla mieszkańców Gminy Żyrzyn i Miasta Puławy finansowanej w całości z funduszy Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w Warszawie w wysokości – **51.429,26 zł.**

Z usług polegających na zapewnieniu całodobowej pielęgnacji, opieki, rehabilitacji i terapii zajęciowej trwającej 14 dni, skorzystało łącznie 16 osób.

W 2020r. dla potrzeb DPS zostało zakupione wyposażenie za kwotę – **1.408.513,99 zł** (zakupy były realizowany z udziałem środków Unii Europejskiej).

W ramach projektu „Rozwój zintegrowanych usług społecznych w gminach wiejskich Powiatu Puławskiego – Gmina Żyrzyn” w ramach osi priorytetowej 11 Wyłączenie społeczne, 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne, ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 w czerwcu 2019r. na terenie Gminy Żyrzyn został utworzony Dzienny Dom Pomocy (DDP), który powstał w Żerdzi na bazie zmodernizowanego budynku po dawnej szkole .

Dzienny Dom Pomocy jest ośrodkiem wsparcia dla osób niesamodzielnych , zapewniającym całodzienne usługi opiekuńcze, aktywizację w sferze fizycznej, intelektualnej oraz społecznej, a także zaspokojenie potrzeb życiowych.

W 2020 roku z usług DDP skorzystało 30 osób starszych. Liczba osób przebywających w placówce stacjonarnie wyniosła 25, natomiast pomocą w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania zostało objętych 5 osób.

Placówka zapewniała 8-godzinną ofertę usług w dni robocze od poniedziałku do piątku. Kryteria, które musiał spełniać uczestnik DDP: wiek powyżej 60 lat (kobieta) i 65 lat (mężczyzna), zamieszkiwanie na terenie Gminy Żyrzyn, niesamodzielność ze względu na wiek, stan zdrowia, niepełnosprawność.

W 2020r. z uwagi na ogłoszony stan epidemii w okresie od 12.03.2020r. do 24.05.2020r. oraz od 19.10.2020r. do 31.12.2020r. decyzją Wojewody Lubelskiego działalność placówek wsparcia dziennego w trybie stacjonarnym była zawieszona.

Na dzień 1 stycznia 2020r. – 144 rodziny otrzymywały zasiłki rodzinne na dzieci (19 mniej niż w 2019r.), a na dzień 31 grudnia 2020r. liczba ta zmniejszyła się do 110 (mniej o 40 w stosunku do 2019r.).

Liczba dzieci, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny, wynosiła na początku 2020r. – 295 (mniej o 63 niż w 2019r.), a na koniec roku zmniejszyła się do 274.

Kwota zasiłków rodzinnych wypłacona w 2020r. wyniosła – **370.199,33 zł** (kwota ta jest niższa w stosunku do 2019r. o 82.855,03 zł), a zasiłków pielęgnacyjnych – **379.662,00 zł** (wzrost w stosunku do 2019r. o 20.000,00 zł).

Na początku 2020r. – 1 032 dzieciom przysługiwało świadczenie wychowawcze, tzw. 500+, na koniec 2020r. – 1 037 dzieciom (więcej o 8 niż na koniec 2019r.). Na ten cel w 2020r. wydatkowana była kwota —**6.476.109,24 zł**. (wzrost w porównaniu do 2019r. o kwotę 1.369.483,61 zł).

W 2020r. – 37 uczniów (mniej o 18 uczniów niż w 2019r.) korzystało z dożywiania na kwotę – **9.600,00 zł** (kwota ta była niższa o 11.733,30 zł niż wydatkowana w 2019r.). Spadek liczby dzieci korzystających z dożywiania oraz kwoty wydatków na to zadanie wynika z trwającego stanu epidemii (zdalne nauczanie). Dożywianie dzieci prowadzone było w szkołach podstawowych w Żyrzynie i Skrudkach oraz Przedszkolu Gminnym w Żyrzynie .

Zasiłki celowe na zakup żywności otrzymały 44 rodziny (spadek o 9 rodzin) na kwotę – **59.360,00 zł**.

Ogółem koszty dożywiania to kwota – **69.284,90 zł** (jest to kwota niższa o 3.048,40 zł niż wydatkowana w 2019r.).

W 2020r. dla 791 osób uprawnionych (o 11 mniej niż w 2019r.) zostało wypłacone jednorazowe świadczenie Dobry Start na kwotę – **237.300,00 zł** (o 3.300,00 zł mniej niż w roku 2019r.).

W 2020r. dla 14 rodzin zostało wypłacone świadczenie z funduszu alimentacyjnego-364 świadczeń (o 4 rodziny i 88 świadczeń mniej niż w 2019r.) na kwotę – **150.050,00 zł** (jest to kwota o 30.360,00 zł mniejsza niż w 2019r.).

4.11 Ochrona zdrowia

Na terenie Gminy funkcjonuje jeden Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Żyrzynie (SPZOZ), który obejmuje opieką 3 szkoły podstawowe (546 uczniów).

Stan świadczeniobiorców zapisanych na listę SPZOZ na koniec 2020 roku wyniósł – **5 219 osób**, w tym 997 osób w wieku od 0-18 lat (i był niższy o 514 pacjentów w stosunku do dnia 31 grudnia 2019 r).

W 2020 roku w SPZOZ były udzielane porady ambulatoryjne w budynku przychodni do końca marca 2020 roku. Następnie, w związku z pandemią zostały wprowadzone porady telefoniczne tzw. teleporady. W trakcie udzielania teleporady lekarz podejmował decyzję czy pacjent ma przyjść na wizytę osobistą, czy wystarczy udzielić teleporady.

SPZOZ w Żyrzynie stanął przed koniecznością bardzo dużej rozbudowy systemu komputerowego, informatycznego, modernizacji centrali telefonicznej, zakupu telefonów komórkowych łącznie z abonamentami, aby lekarze i pielęgniarki mogli kontaktować się z pacjentami.

SPZOZ wystąpił z wnioskiem do NFZ w Lublinie o dofinansowanie w zakresie informatycznym. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie i SP ZOZ uzyskał dofinansowanie w kwocie – **11.500,00 zł**.

Udzielanie teleporad dla starszych pacjentów bardzo utrudniała mała wiedza informatyczna tych osób. Mieli oni kłopoty z odczytywaniem e-recept, e-skierowań, a nawet odbierania telefonów komórkowych.

W związku z pandemią SPZOZ musiał stosować się do zaleceń Sanepidu, NFZ oraz Ministerstwa Zdrowia.

Sukcesywnie pacjenci coraz częściej zaczęli przychodzić na porady w przychodni. Wznowiono szczepienia dla dzieci, wykonywanie bilansów zdrowia dzieci i młodzieży.

Bardzo duże środki finansowe zostały przeznaczone na ochronę personelu i pacjentów (rękawiczki jednorazowe, przyłbice, maseczki, fartuchy jednorazowe, środki dezynfekcyjne).

Nastąpił znaczny wzrost obowiązków lekarzy, pielęgniarek i pozostałego personelu.

W związku z odejściem lekarzy do Baranowa nastąpiło zmniejszenie liczby pacjentów posiadających deklaracje w SPZOZ w Żyrzynie o około 500 osób. Spadek ten nastąpił w okresie od stycznia do marca 2020 r.

Od lipca 2020 roku nie odnotowano już ubytku pacjentów, natomiast od października 2020r. następuje nieznaczny przyrost pacjentów.

Jednym z głównych problemów były trudności związane z zatrudnieniem lekarzy. Wynika to z faktu bardzo małej ilości lekarzy zainteresowanych pracą w SPZOZ-ach poza dużymi miastami.

W roku 2020, SPZOZ w Żyrzynie prowadził profilaktykę nad dziećmi i młodzieżą.

Liczba dzieci do lat 3 zadeklarowanych w poradni na dzień 31.12.2020 wynosiła 155, natomiast liczba wykonanych porad profilaktycznych ogółem wynosiła 487, w tym u niemowląt (do 1 roku życia) 414.

Ponadto w roku 2020 wykonano 164 bilanse zdrowia u dzieci i młodzieży (od 2 lat do ukończenia 19 roku życia).

Na usługi medyczne (m.in. kontrakty i badania) wydatkowano kwotę – **320.588,50 zł**.

Koszty poniesione na działalność SPZOZ wyniosły ogółem – **1.512.161,07 zł**. (wynagrodzenie i pochodne, leki i sprzęt jednorazowego użytku, energię, gaz, paliwo, obce usługi medyczne – laboratoryjne, RTG i USG, usługi telekomunikacyjne, pocztowe, świadczenia urlopowe, delegacje, usługi bankowe).

Wykonanie planu inwestycyjnego w roku 2020:

- Zakup sprzętu medycznego i biurowego (plan 39.000,00 zł) – wykonano **59.210,64 zł** (zakupione zostały nowe komputery, program księgowo – kadrowy, zakupiono nową centralę telefoniczną oraz zostały zakupione aplikacje niezbędne do obsługi tzw. teleporad tj.: e-deklaracje, e-skierowania, e-gabinet, itp);

- Przeprowadzono remontu pomieszczeń piwnicznych, zamontowane zostały daszki dla pacjentów na zewnątrz budynku oraz przeprowadzono konieczne prace porządkowe przed przychodnią. – **5.500,00zł;**

- z środków budżetu gminy realizowano budowę parkingu przy SPZOZ w Żyrzynie za kwotę – 123.984,00 zł. oraz wykonano modernizację podjazdu dla wózków inwalidzkich - 6.007,29 zł.

SPZOZ w Żyrzynie zamknął rok 2020 zyskiem w wysokości **36.458,46 zł** (przy planowanym 10.000,00 zł).

Na dzień 31.12.2020 r. w SPZOZ w Żyrzynie na umowę o pracę lub umowę zlecenie zatrudnione były następujące osoby: 2 lekarzy, księgowa, 4 pielęgniarki w POZ, 2 pielęgniarki w higienie szkolnej (w tym jedna na urlopie macierzyńskim) i sprzątaczką oraz informatyk niezbędny do nadzoru nad systemami informatycznymi. Ponadto w formie kontraktów zatrudnionych było dodatkowo 2 lekarzy.

Na terenie Gminy funkcjonują 2 prywatne apteki zlokalizowane w pobliżu SP ZOZ w Żyrzynie.

Zadania związane z ochroną zdrowia wykonywała także Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca w 6 osobowym składzie.

Realizacja zadań wykonywanych przez członków tej Komisji została opisana w dziale II – „Realizacja polityk, programów i strategii” przy omówieniu wykonania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2020 roku.

Ze środków uzyskanych przez Gminę z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu w 2020r. sfinansowane zostały następujące wydatki:

- wynagrodzenia wraz z pochodnymi osób zatrudnionych na umowy zlecenia do prowadzenia świetlic – 56.906,00 zł,
- diety dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 1 643,00 zł,
- wydatki na spektakl z okazji Dnia Kobiet – 3.000,00 zł,
- wynagrodzenia dla biegłych za wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz koszty prowadzenia punktu konsultacyjnego – 1.520,00 zł,
- opłaty sądowe – 500,00 zł,
- wydatki na funkcjonowanie punktu konsultacyjnego – 1.800,00 zł.

4.12 Przedsiębiorcy

Ogółem w gminie w 2020r. funkcjonowało 256 przedsiębiorców.

W 2020r. za pośrednictwem Urzędu Gminy Żyrzyn zarejestrowano w gminie 15 nowych przedsiębiorców, wyrejestrowano 6 – zmiany te jednak nie wpłynęły na zmianę liczby zarejestrowanych przedsiębiorców i ich stan był taki sam, jak w 2019r.

Pozostałe rejestracje prowadzone były przez samych przedsiębiorców lub inne urzędy.

Najczęściej prowadzona działalność dotyczyła wykonywania robót budowlanych wykończeniowych i stolarki budowlanej.

W 2020r. na terenie Gminy funkcjonowało 27 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy), w tym 25 punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18%.

Liczba wydanych zezwoleń w 2020r. zwiększyła się w stosunku do 2019r. o 1 zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu do 4,5% oraz piwo, które otrzymał przedsiębiorca zajmujący się organizacją przyjęć.

Nie było skarg na funkcjonowanie podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

4.13 Sprawy administracyjne

W 2020 r. :

- Przeciętny czas oczekiwania na wydanie dowodu osobistego wynosił 30 dni,
- Ogółem w Urzędzie Gminy wydano **4965** decyzji administracyjnych, z tego przez pracowników:
  - Referatu Finansowego i Podatkowego – 4034,
  - Referatu Inwestycji, Gospodarki i Ochrony Środowiska – 114,
  - Referatu Spraw Społecznych i Obywatelskich – 17 (zezwolenia na handel alkoholem),
  - stanowisko ds. rozliczania akcyzy – 800,
- Jedna decyzja została zaskarżona do samorządowego kolegium odwoławczego (sprawa jest w toku),
- Nie było składanych odwołań kierowanych do Wojewody Lubelskiego,
- Do sądu administracyjnego nie kierowano skarg na decyzje wydawane przez Wójta Gminy Żyrzyn.

4.14 Funkcjonowanie gminnych jednostek administracyjnych

Nazwa jednostki	Liczba osób zatrudnionych – stan na 31.12.2020r.	Liczba etatów	Koszty ogółem ponoszone na funkcjonowanie w 2020r. w zł
Urząd Gminy Żyrzyn	21	21	2.105.029,37
Ośrodek Pomocy Społecznej w Żyrzynie	8	8	640.533,99

Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych w Żyrzynie	8	8	1.014.367,70
Szkoła Podstawowa w Żyrzynie	54	54	4.970.840,37
Szkoła Podstawowa w Skrudkach	30	23,88	1.742.097,39
Szkoła Podstawowa w Osinach	30	17,38	1.432.295,69
Przedszkole Gminne w Żyrzynie	30	25,67	1.942.993,81
Biblioteka Gminna w Żyrzynie łącznie z filią w Osinach	5	4	273.929,00
Dom Pomocy Społecznej w Żyrzynie	24	24	1.198.204,09 (kwota ta to wydatki poniesione na zatrudnienie Kierownictwa DPS od 24.02.2020r. oraz wszelkie koszty zatrudnienia i funkcjonowania DPS w okresie od czerwca 2020r. – po uzyskaniu zgody na funkcjonowanie wydanej przez Wojewodę Lubelskiego)
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Żyrzynie	11	9	1.512.161,07

Koszty obliczone ogółem ponoszone na funkcjonowanie poszczególnych jednostek uwzględniają:

- Urząd Gminy Żyrzyn – wydatki bieżące + wydatki na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej + wynagrodzenia i pochodne pracowników zajmujących się gospodarką odpadami komunalnymi,

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Żyrzynie – wydatki bieżące + wydatki na realizację zadań zleconych + zatrudnienie asystenta rodziny,
- Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych w Żyrzynie – wydatki bieżące związane z obsługą administracyjną szkół + koszt dowożenia uczniów do szkół + zatrudnienie osoby obsługującej Kasę Zapomogowo-Pożyczkową Pracowników Oświaty,
- Szkoła Podstawowa w Żyrzynie – wydatki bieżące + utrzymanie stołówki + funkcjonowanie świetlicy + realizacja zadań wymagających specjalnej organizacji nauki,
- Szkoła Podstawowa w Skrudkach – wydatki bieżące + oddział przedszkolny
- Szkoła Podstawowa w Osinach – wydatki bieżące + oddział przedszkolny,
- Przedszkole Gminne w Żyrzynie – wydatki bieżące + realizacja zadań wymagających specjalnej organizacji nauki,
- Biblioteka Gminna – wydatki bieżące,
- Dom Pomocy Społecznej w Żyrzynie – wydatki bieżące ,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Żyrzynie – wydatki bieżące,

W kosztach utrzymania poszczególnych placówek oświatowych nie zostały wliczone wydatki ponoszone w 2020r. na doszkalać i doskonalenie zawodowe nauczycieli w kwocie 31.299,97 zł.

V. Inne istotne działania Wójta

W 2020r. Gmina Żyrzyn otrzymała z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych kwotę – **1.233.908,00 zł** na ograniczenie skutków pandemii COVID-19.

Wójt Gminy Żyrzyn w ramach ogłoszonego I konkursu złożył wnioski do Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, w efekcie czego Gmina otrzymała dotację w kwocie – **1.000.000,00 zł** na realizację zadania „Rozbudowa sieci wod.-kan. w Żyrzynie na terenach inwestycyjnych przy drodze S17 i terenach zabudowy jednorodzinnej. W ramach II konkursu złożono wniosek na budowę „Centrum administracyjnego jednostek organizacyjnych Gminy Żyrzyn” na kwotę – **3.500.000,00 zł**.

W ramach naboru do Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych dla terenów, na których funkcjonowały Państwowe Gospodarstwa Rolne złożyliśmy wniosek na dofinansowanie budowy sali gimnastycznej w Osinach.

Podpisana została umowa z WFOŚiGW w Lublinie na realizację programu „Czyste powietrze”, na podstawie którego Gmina będzie doradzała wnioskodawcom w sprawie opracowania i złożenia wniosku.

W związku z rezygnacją z funkcji Dyrektora SPZOZ podziękowaliśmy Pani Barbarze Kuźma za pełnienie funkcji Dyrektora SPZOZ w Żyrzynie. Do pełnienia obowiązków Dyrektora Wójt powołał Panią Monikę Piłat – lekarzkę zatrudnioną w SPZOZ.

Komisja konkursowa zarekomendowała na stanowisko Dyrektora SPZOZ w Żyrzynie lek. med. Jana Woźniaka. Wójt powierzył funkcję dyrektora SPZOZ w Żyrzynie Panu Janowi Woźniakowi od 1.04. 2020 r.

Komisja konkursowa powołana przez Wójta Gminy z trzech kandydatek zarekomendowała na stanowisko Dyrektora DPS w Żyrzynie Panią Elżbietę Sere dyn. Wójt podpisał umowę o pracę z Dyrektorem DPS w Żyrzynie Panią Elżbietą Sere dyn. Pani Dyrektor, objęła funkcję 25.02. 2020r. i rozpoczęła nabór personelu.

Wójt wręczył w świetlicy żyrzyńskiej w imieniu Prezydenta RP Medale Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie. W uroczystościach tych uczestniczył Kierownik USC w Żyrzynie Pan Jacek Hampel. Medale zostały przyznane 15 małżeństwom, które przeżyły w jednym związku małżeńskim co najmniej 50 lat.

Poza wypełnianiem obowiązków określonych w ustawie o samorządzie gminnym Wójt Gminy Żyrzyn uczestniczył aktywnie w posiedzeniach organów jednostek i instytucji na szczeblu województwa, powiatu oraz gminy:

- Zgromadzeniach Związku Gmin Lubelszczyzny, w którym pełni funkcję członka Zarządu Związku,
- Walnych zebraniach Związku Komunalnego Gmin w Bełżycach oraz posiedzeniach Zarządu Związku, w którym pełni funkcję Zastępcy Przewodniczącego Zarządu.
- Walnych zgromadzeniach wspólników Spółki z o. o. „Puławskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Puławach”
- Posiedzeniach Rady Lokalnej Grupy Działania „Zielony Pierścień”, w której pełni funkcję Przewodniczącego Rady LGD.
- Posiedzeniach Rady Społecznej SPZOZ w Żyrzynie, w której pełni funkcję Przewodniczącego Rady,
- Posiedzeniach Zarządu ZOP ZOSP w Puławach, w którym pełni funkcję członka Zarządu,
- Posiedzeniach ZOG ZOSP w Żyrzynie, w którym pełni funkcję W-ce Prezesa.

W razie potrzeby Wójt uczestniczy także w spotkaniach z przedstawicielami Samorządu Województwa Lubelskiego, Powiatu Puławskiego i Urzędu Wojewódzkiego oraz w posiedzeniach organów instytucji funkcjonujących na terenie Gminy.

Uczestnictwo Wójta w tych spotkaniach ma na celu wypracowanie jak najlepszych rozwiązań dla społeczności Gminy, przedstawiania swoich postulatów oraz szukania rozwiązań pojawiających się problemów.

VI. Gmina Żyrzyn w rankingach

Potwierdzeniem efektywności samorządu Gminy Żyrzyn są pozycje jakie Gmina uzyskała w różnorodnych rankingach samorządów w kraju opublikowanych w 2020 roku (<http://wspolnota.org.pl/rankingi>).

VII 2020

Bogactwo samorządów. Ranking dochodów per capita w 2019r.

Zestawienie pisma Wspólnota z lipca 2020r. Ranking dochodów JST per capita w 2019r. uwzględnia tylko dochody własne i otrzymywane subwencje (do faktycznie zebranych dochodów dodano skutki zmniejszenia stawek, ulg i zwolnień w podatkach lokalnych, aby porównywać faktyczną zamożność, a nie skutki podejmowanych w gminach decyzji odnoszących się do polityki fiskalnej).

Gminę Żyrzyn sklasyfikowano w tym rankingu na **1296 pozycji na 1537 gmin wiejskich** z kwotą dochodów – **2.927,41 zł.** w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

X 2020

Ranking wykorzystania środków europejskich przez samorzady 2014-2019

W 2019r. upłynęło sześć lat z siedmioletniego budżetu Unii Europejskiej. Sukcesem Gminy Żyrzyn jest osiągnięcie **40 pozycji w kategorii 1537 gmin wiejskich w kraju.** W realizacji projektów unijnych Gmina Żyrzyn wykorzystwała dotacje w kwocie – **3.365,07 zł.** w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Zestawienie pisma Wspólnota z października 2020r. obejmuje wartość dotacji pozyskanych przez samorzady w latach 2014-2019, bez rozróżnienia na dotacje inwestycyjne i te związane z wydatkami bieżącymi.

Liderzy inwestycji. Ranking wydatków inwestycyjnych samorządów 2017 - 2019

Wydatki inwestycyjne w Gminie Żyrzyn ze środków pozyskanych z budżetu Unii Europejskiej w latach 2017-2019 wyniosły **1463,50 zł.** na jednego mieszkańca, to daje **136 miejsce wśród 1538 gmin wiejskich w Polsce.**

Powyższe zestawienia pokazują na tle gmin wiejskich w kraju słabą pozycję Gminy Żyrzyn w możliwości generowania dochodów własnych. Jest to gmina rolnicza o słabej bonitacji gleb i dużej lesistości, co powoduje niskie wpływy z podatków rolnego i leśnego.

JUNG gospodarujący na gruntach w Osinach jako jednostka badawczo – rozwojowa jest ustawowo zwolniony z podatku rolnego, większość lasów państwowych to lasy ochronne, z których podatek jest obniżony o 50%.

Od 2020 roku widzimy duże zainteresowanie przedsiębiorców lokalizacją inwestycji w obrębie węzłów drogi ekspresowej S17, co powinno w przyszłości przełożyć się na większe wpływy podatkowe oraz duże zainteresowanie nabywaniem działek pod budownictwo jednorodzinne w Żyrzynie.

Na podkreślenie zasługuje wysoka pozycja Gminy w pozyskaniu dotacji ze środków zewnętrznych, co przyczyniło się do realizacji wielu inwestycji infrastrukturalnych, podniesienia jakości oświaty, kultury i opieki społecznej oraz atrakcyjności naszej Gminy.

Należy tu podkreślić duże umiejętności zespołu pracowników Gminy Żyrzyn związane z przygotowaniem projektów do konkursów, ich prowadzenia i rozliczania.

VII. Podsumowanie

Powyższy raport przedstawia stan podstawowych obszarów działalności Gminy Żyrzyn.

Zebrane informacje merytoryczne od pracowników Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych i instytucji są źródłem informacji o stanie Gminy Żyrzyn w 2020r.

Rozszerzeniem przedstawionych w tym dokumencie informacji jest sprawozdanie z wykonania budżetu gminy za 2020 rok.

Raport opisuje szczegółowo każdą z dziedzin aktywności gminy, jest to zbiór danych statystycznych oraz innych informacji pozyskanych z zasobów Urzędu Gminy Żyrzyn i innych jednostek organizacyjnych przetworzony na potrzeby tego dokumentu.

Publikacja ta zawiera informacje pozwalające ocenić i przeanalizować różne zagadnienia związane z rozwojem społeczno-gospodarczym Gminy Żyrzyn w 2020 r.

Raport zawiera opis sytuacji Gminy pod względem gospodarki, kondycji finansowej, środowiska i społeczeństwa oraz obrazuje sposób zarządzania gminą.

Analizując raport wysuwa się wnioski, że finanse gminy są stabilne. Stabilne są dochody gminy, a dług publiczny jest na bezpiecznym poziomie. Należy także podkreślić fakt, że zaciągnięty dług w całości przeznaczony został na wydatki inwestycyjne, głównie na wkład własny w różnych projektach współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.

Rok 2020 przyniósł Gminie Żyrzyn wiele sukcesów, zarówno pod względem liczby zrealizowanych inwestycji, jak i podjętych działań społecznych. Pracując na rzecz mieszkańców realizowaliśmy inwestycje w infrastrukturę i wyposażenie szkół, prowadziliśmy działania wspierające seniorów, rodziny i osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.

Adaptacja budynków (zakończona w 2020r.) dawnego Zespołu Szkół doprowadziła do powstania i uruchomienia pierwszego na terenie Powiatu Puławskiego Domu Pomocy Społecznej (DPS w Żyrzynie), w którym osobom starszym i niepełnosprawnym zapewniona została całodobowa fachowa opieka. W DPS pensjonariusze (w ilości 19 osób) korzystają z usług rehabilitantów i fizjoterapeutów, zapewnioną mają opiekę lekarską i pielęgniarską oraz duchową w nowo powstałej i poświęconej przez Metropolitę Lubelskiego Arcybiskupa Stanisława Budzika kaplicy. W obiekcie tym w mieszkaniach chronionych swój dom znalazły 3 rodziny, a 16 osób skorzystało z 14 dniowych turnusów w ramach opieki wytchnieniowej.

Dbając o zaspokajanie potrzeb seniorów prowadziliśmy ośrodki opiekuńcze (Dzienny Dom Pomocy w Żerdzi i Klub Seniora w Zagrodach).

Kolejny rok realizowaliśmy zadania w ramach funduszu sołeckiego, co powodowało większą aktywność i możliwość włączenia się mieszkańców w życie Gminy.

W roku 2020 wykonaliśmy wiele inwestycji, realizowanych przy dużym udziale środków zewnętrznych. To efekt aktywności i skuteczności pracowników Gminy w aplikowaniu o pieniądze z Unii Europejskiej i źródeł krajowych.

W 2020r. duża uwaga była skupiona na poprawie jakości dróg. Wykonane zostały i oddane do użytku nowe odcinki o łącznej długości 4,959 km, jak również przygotowane dokumentacje na realizację nowych inwestycji w latach następnych. Realizowaliśmy również zadania związane z poprawą stanu obiektów komunalnych – modernizowane były obiekty remiz strażackich w Borysowie i Żerdzi oraz świetlice w Strzyżowicach i Parafiance.

Te inwestycje zdecydowanie poprawiły wizerunek Gminy.

Inwestorom udostępniliśmy nowe tereny inwestycyjne obok węzłów drogowych drogi S17 oraz działki budowlane pod skoncentrowane budownictwo jednorodzinne w Żyrzynie.

Stabilny budżet Gminy i pozyskiwanie środków unijnych w perspektywie finansowej UE na lata 2014-2020 wzmocnił pozycję Gminy Żyrzyn wśród sąsiednich gmin Powiatu Puławskiego. Obecnie przygotowujemy wnioski o dofinansowanie inwestycji planowanych w latach 2021-2027.

Rozwój komunikacji w Gminie, jaki nastąpił w 2019r. i 2020r. m.in. poprzez działania i inwestycje służące poprawie stanu dróg gminnych i powiatowych, był możliwy dzięki bardzo owocnej współpracy z Urzędem Wojewódzkim w Lublinie, Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego oraz Zarządem Powiatu Puławskiego.

Jako samorząd skupiamy się na tworzeniu przyjaznych warunków dla funkcjonowania rodzin, przywiązujemy dużą uwagę do właściwego poziomu funkcjonowania edukacji, rekreacji i wypoczynku. Poprawiamy infrastrukturę szkolną i sportową.

Rok 2020 należy postrzegać jako efekt wcześniejszych działań oraz początek kolejnych. Dążąc w sposób strategiczny i przemyślany do realizacji zaplanowanych do wykonania w okresie trwającej kadencji zadań inwestycyjnych staramy się jednocześnie pamiętać o utrzymaniu urokliwego, wiejskiego charakteru naszej Gminy.

Wśród realizowanych priorytetów znajdują się projekty twarde – infrastrukturalne, ale także i miękkie – społeczne. Wszystkie prowadzone przez samorząd działania uwzględniają wieloetapowy i zrównoważony rozwój Gminy. Dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym udaje się przeznaczać znaczne środki własne budżetu gminy na realizację zadań inwestycyjnych. Świadczy to o właściwie prowadzonej polityce rozwoju gminy, opartej na dobrym planowaniu i zarządzaniu finansami publicznymi.

Kierunek, który Gmina obrała, a który wyraźnie odzwierciedla ten raport będzie konsekwentnie kontynuowany, tak aby jakość życia mieszkańców była na jak najwyższym poziomie. Działania Gminy planowane w następnych latach zostaną ujęte w dokumentach strategicznych, których procedura uchwalenia została rozpoczęta w 2021r. przez podjęcie uchwały Rady Gminy Żyrzyn Nr XV/128/2021 w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Żyrzyn do współpracy w ramach instrumentu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Miasta Puławy i zawarcia porozumienia z gminami tworzącymi MOF oraz Powiatem Puławski.

Załącznikiem do niniejszego raportu jest dokumentacja fotograficzna obrazująca realizację zadań inwestycyjnych, uroczystości i wydarzeń kulturalnych w 2020r.

Anulnej Bujek

Wójt Gminy Żyrzyn

Załącznik
do Raportu o Stanie Gminy Żyrzyn
za 2020 rok

**Dokumentacja fotograficzna
obrazująca realizację zadań inwestycyjnych,
uroczystości i wydarzeń kulturalnych
w 2020r.**

Przedsięwzięcia inwestycyjne w 2020 roku

Przebudowa dróg powiatowych w Żyrzynie i Kotlinach

Ulica Tysiąclecia w Żyrzynie przed remontem

Ulica Tysiąclecia w Żyrzynie po remoncie

Ulica Tysiąclecia w Żyrardowie po remoncie

Droga w Kotlinach przed remontem

Droga w Kotlinach po remoncie

Odbiór dróg powiatowych po przebudowie w gminach Baranów, Kurów i Żyrzyn

Przebudowa drogi gminnej w Żyrzynie od ulicy Ogrodowej do ulicy Partyzantów

Droga przed przebudową

Droga po przebudowie

Przebudowa dróg gminnych w Żyrzynie

Ulica Górna

Ulica Leśna

Modernizacja drogi powiatowej w Osinach

Droga po remoncie stanowi drogę gminną – ulica Centralna

Droga po remoncie – ulica Centralna

Remont dróg gminnych w Osinach

Ulica Lipowa

Ulica Parkowa

Budowa 12 peronów i wiat przystankowych w Żyrzynie, Osinach, Skrudkach, Wilczance, Borysowie, Kotlinach i Woli Osińskiej

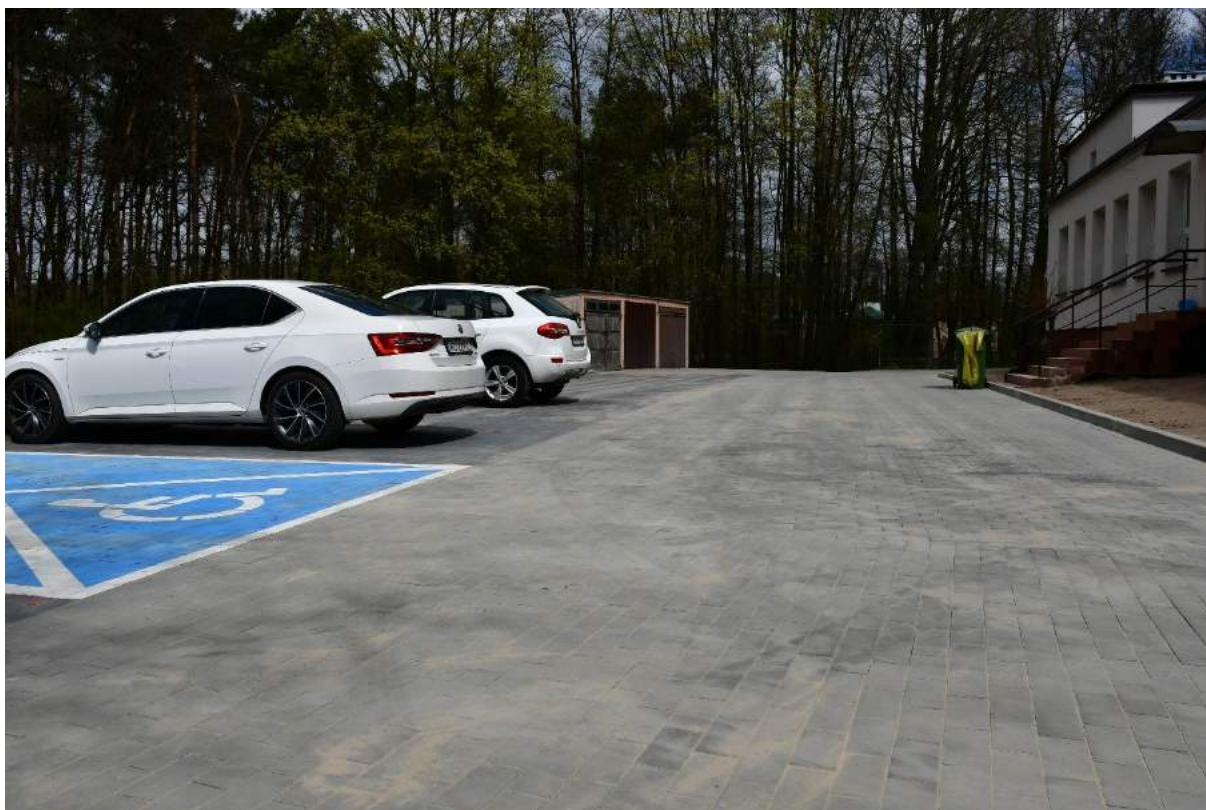

Przystanek w Kotlinach

Przystanek w Żyrzynie

Budowa parkingu przy SPZOZ w Żyrzynie

Budowa i wyposażenie Domu Pomocy Społecznej w Żyrzynie

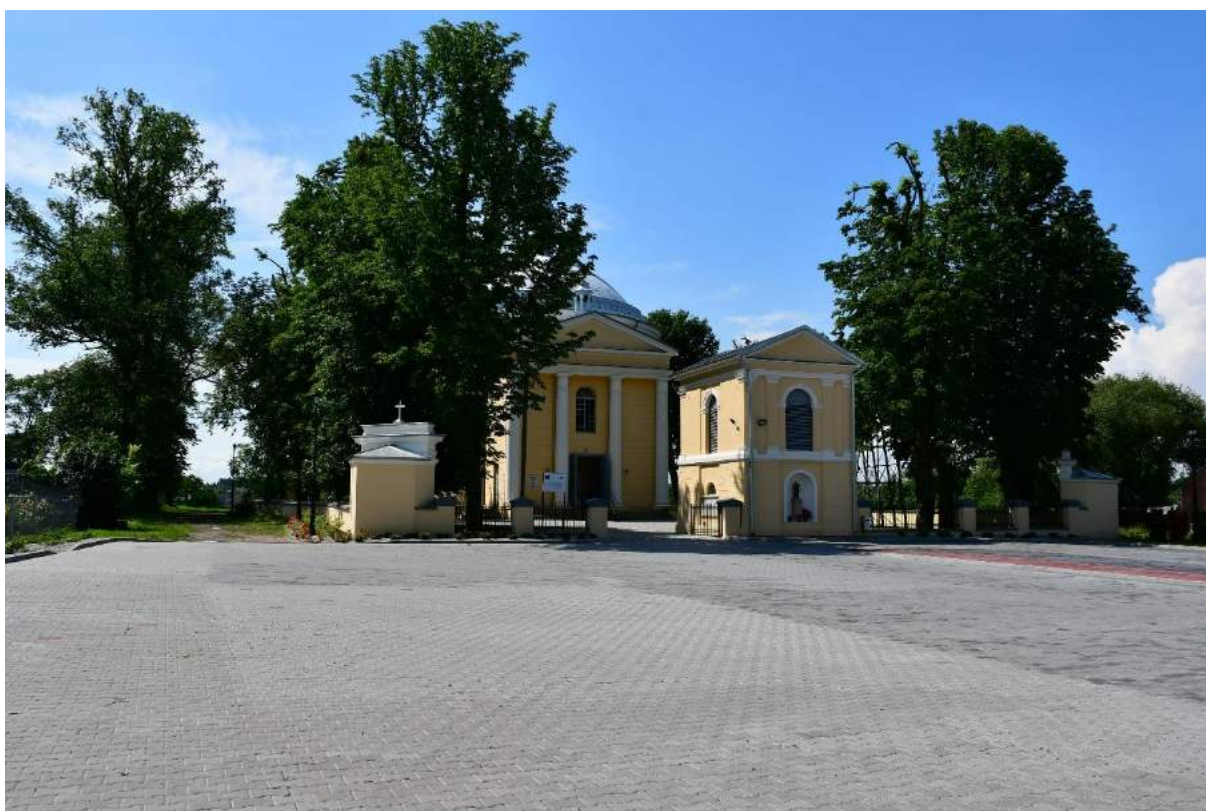

Kościół i cmentarz w Żyrzynie po rewitalizacji wykonanej przez Parafię

Kościół po rewitalizacji

Odnowiona elewacja budynku dzwonnicy i parkanu, parking i oświetlenie terenu

Odnowiony pomnik AK

Odnowiony pomnik Żołnierzy WP i BCh

Uroczystości i wydarzenia kulturalne

I Noworoczny Turniej Halowy – hala sportowa w Żyrzynie

Spotkanie wigilijno-noworoczne - Biblioteka w Żyrzynie

Kolędowanie w Zagrodach

Spotkanie z okazji Dnia Kobiet – biblioteka w Żyrzynie

Wręczenie medali Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie – biblioteka w Żyrzynie

Msza dożynkowa – kościół parafialny w Żyrzynie

Dożynki Prezydenckie - Warszawa

Festyn rodzinny „Zagrodzkie Janioly” – świetlica w Zagrodach

